

space
tu môžeš rásť

DĽUBŔY KRAJ
Rozvojová agentúra BBSK, n.o.

 BANSKOBYSTRICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

STRATÉGIA CENTRA PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE BREZNO NA ROKY 2022 - 2023

**V RÁMCI PROJEKTU
OVERENIE MODELU CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU V BBSK**

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

www.esf.gov.sk

**OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE**

www.ludsketzdroje.gov.sk

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

www.employment.gov.sk

AUTORSKÝ TÍM:

Mgr. Lucia Koprajdová

koordinátorka centra práce s mládežou Brezno

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Mgr. Štefan Deneš, PhD.

odborný pracovník centra práce s mládežou Brezno

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Bc. Miroslava Čižmáriková

odborná pracovníčka centra práce s mládežou Brezno

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Ing. Katarína Luptáková

odborná pracovníčka centra práce s mládežou Brezno

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Mgr. Slavomír Pôbiš

odborný poradca pre podporované zamestnávanie centra práce s mládežou Brezno

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Mgr. Róbert Ostrihoň

odborný pracovník pre podporované zamestnávanie centra práce s mládežou Brezno

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

ODBORNÍ KONZULTANTI:

Mgr. Lucia Sivoková

koordinátorka centier práce s mládežou

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Ing. Veronika Sviteková

koordinátorka centier pre podporované zamestnávanie

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Mgr. Jolana Nátherová

CKO – Centrum komunitného organizovania

OZ Nádej deťom

Mgr. Aneta Chlebníčanová

Nadácia pre deti Slovenska

Mgr. Jana Šolcová, PhD.

sociálna pracovníčka, vysokoškolská pedagogička

Katedra sociálnej práce, Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

© **ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.**

Námestie SNP 1/A, 974 01 Banská Bystrica | space@dobrykraj.sk | www.tvojspace.sk

OBSAH

ÚVOD.....	5
1. Východiská.....	6
1.1. Regionálna úroveň.....	6
1.2. Národná úroveň.....	6
1.3. Európska úroveň.....	7
2. Vízia, misia, hodnoty, princípy.....	8
2.1. Vízia Centier práce s mládežou SPACE.....	8
2.2. Misia Centier práce s mládežou SPACE.....	8
2.3. Hodnoty Centra práce s mládežou SPACE Brezno.....	8
2.4. Princípy Centier práce s mládežou SPACE.....	9
3. Cieľová skupina a model centra.....	10
3.1. Cieľová skupina Centier práce s mládežou SPACE.....	10
3.2. Model Centier práce s mládežou SPACE.....	12
4. Výstupy analytickej časti.....	15
4.1. Analýza stavu a prostredia.....	16
4.1.1 Organizácie, inštitúcie a aktéri v okrese Brezno.....	16
4.1.2 Školy a školské zariadenia.....	19
4.1.3 Demografické údaje a štatistiky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.....	21
4.1.4 Identifikované potenciálne cieľové skupiny a mapovanie v okrese Brezno.....	22
4.2. Mapovanie potrieb cieľovej skupiny.....	25
4.2.1 Potreby mladých ľudí v meste a okrese Brezno.....	27
4.2.2 Javy a potreby mladých ľudí v okrese Brezno.....	27
5. Prioritné oblasti v Centre práce s mládežou Brezno.....	29
6. Evaluácia.....	30
7. Záver.....	31
8. Prílohy.....	32
Príloha č. 1: Akčný plán Centra práce s mládežou Brezno.....	32
Príloha č. 2: Vyhodnotenie dotazníkov.....	37
Príloha č.3: Vyhodnotenie fokusových skupín.....	43
Príloha č.4: Možnosti zachytenia a identifikovania cieľových skupín projektu v okrese centra.....	49

Zoznam skratiek

BBSK – Banskobystrický samosprávny kraj
CDR – Centrum pre deti a rodiny
CPPPaP – Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie
CS – cieľová skupina
č. – číslo
MRK – marginalizované rómske komunity
NEET – Not in Education, Employment or Training
n.o. – nezisková organizácia
NS – náhradná starostlivosť
RCK – Regionálne centrum kariéry
SŠ – stredná škola
ŠVVP – špeciálno výchovno-vzdelávacie potreby
UoZ – uchádzač o zamestnanie
VŠ – vysoká škola
ZP – zdravotne postihnutí
ZŠ – základná škola
Z. z. – zbierky zákonov

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Zoznam 16 organizácií v spádovej oblasti (okres Brezno), ktoré sa venujú CS
Tabuľka 2: Základné školy v okrese Brezno
Tabuľka 3: Stredné školy v okrese Brezno
Tabuľka 4: Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie, ÚPSVaR
Tabuľka 5: SWOT analýza
Tabuľka 6: Zoznam škôl, na ktorých boli realizované fokusové skupiny
Tabuľka 7: Jav č. 1 - Sociálna izolácia negatívne vyplývajúca na začlenenie sa do spoločnosti
Tabuľka 8: Jav č. 2 - Nedostatočná motivácia mladých ľudí a ponuka možností v oblasti osobnostného rozvoja CS
Tabuľka 9: Jav č. 3 - Nízke povedomie o aktivitách zameraných na podporované zamestnávanie a ich prínose pre zamestnanosť CS
Tabuľka 10: Jav č. 4 - Nedostatočné prepojenie organizácií a inštitúcií pracujúcich s mladými ľuďmi
Tabuľka 11: Jav č. 5 - Neefektívne informačné toky a ohrozenia vyplývajúce z informačno-komunikačných technológií, sociálnych sietí a médií

ÚVOD

Nezamestnanosť mladých ľudí je významným ekonomicko-sociálnym fenoménom a má negatívne dopady tak pre spoločnosť ako aj pre jednotlivcov, ktorí sú len na začiatku svojho života. Títo mladí ľudia predstavujú výrazný nevyužitý potenciál krajiny aj regiónu a je treba venovať, čo najväčšiu pozornosť ich zaradeniu do plnohodnotného života. Nepodchytenie tejto skupiny a jej nezačlenenie do spoločenského a ekonomického života často následne vedie k hrozbe ich celoživotného sociálneho vylúčenia.

Mladých ľudí do 30 rokov, ktorí sú neaktívni, a teda nie sú zamestnaní, ani v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy nazývame NEET (Not in Education, Employment, or Training). Do tejto skupiny zaraďujeme osoby, ktoré sa o niekoho starajú, ktoré nemajú ukončenú školskú dochádzku, osoby so zdravotným znevýhodnením, demotivovaní (odradení) mladí ľudia, znevýhodnené, alebo zraniteľné osoby, osoby z marginalizovanej rómskej komunity, mladí dospelí po ukončení náhradnej starostlivosti, osoby s predčasne ukončenou školskou dochádzkou, osoby sociálne nezaradené do spoločnosti (bezdomovectvo, závislosti, kriminalita,...).

Stratégia Centra práce s mládežou SPACE Brezno na roky 2022 a 2023 vznikla v rámci Národného projektu Overenie modelu Centier práce s mládežou v BBSK. Pilotný projekt zahŕňa vytvorenie siedmich centier práce s mládežou, ktorých cieľom je priniesť nový nástroj práce s mládežou najmä za účelom znižovania početnosti skupiny NEET a overiť tento model v praxi.

Prvá časť stratégie predstavuje navrhnutý nový pilotný model centra. Bližšie špecifikuje cieľovú skupinu, na ktorú sa centrum zameriava, činnosti v modeli centra a princípy, ktorými sa riadi pre napĺňanie svojich cieľov.

Druhá časť stratégie opisuje priebeh analytickej časti a jej výsledky. Súčasťou analytickej časti je analýza prostredia a stavu, týkajúca sa už existujúcich organizácií, inštitúcií a poskytovaných služieb pre cieľové skupiny v danom regióne a tiež mapovanie potrieb mladých ľudí prostredníctvom terénneho prieskumu, fokusových skupín a dotazníka.

Na základe výsledkov analytickej časti boli identifikované javy ovplyvňujúce cieľovú skupinu a určené prioritné oblasti v rámci navrhnutého modelu centra, personálneho obsadenia centra a cieľov projektu. Zároveň bol vytvorený Akčný plán centra, ktorý reaguje na prioritné oblasti. Definuje hlavné ciele pre všetky cieľové skupiny, konkrétne opatrenia a merateľné ukazovatele napĺňania týchto opatrení. Obsahuje podrobný plán z toho vyplývajúcich aktivít, ich frekvenciu a plán zapojenia partnerov na spoluprácu.

1. VÝCHODISKÁ

1.1. REGIONÁLNA ÚROVEŇ

Východiskový stav sa opiera o mnohé nadnárodné, národné či regionálne dokumenty, ktoré podporujú myšlienky projektu.

Na **regionálnej** úrovni ide o nasledovné dokumenty:

1. Akčný plán pre rast a zamestnanosť Banskobystrického samosprávneho kraja na rok 2021 (predovšetkým informácie z hľadiska podpory zaraďovania mladých ľudí na trh práce);
2. Regionálna inovačná stratégia Banskobystrického kraja (informácie hlavne z pohľadu prepojenia inovačných firiem a absolventov SŠ);
3. Vybrané body dokumentu: PROGRAMOVÉ PRIORITY PRE DOBRÝ KRAJ (napr. bod 3 zvyšovanie uplatniteľnosti absolventov).

Tak ako to dokument (Akčný plán pre rast a zamestnanosť Banskobystrického samosprávneho kraja na rok 2021) zdôrazňuje, BBSK čelí problémom s ľudským kapitálom. Okrem starnutia obyvateľstva, či poklesu počtu obyvateľstva, trpí vysokou nezamestnanosťou absolventov stredných odborných škôl. Vyplýva to predovšetkým z nesúladu medzi dopytom na trhu práce a štruktúrou absolventov stredných odborných škôl. S integráciou absolventov je potrebná aj integrácia menšín (a to hlavne v 5 menej rozvinutých regiónoch v BBSK). Máme zato, že zhrnuté poznatky vyplývajúce z akčného plánu podnecujú projekt a to hlavne pri práci s mládežou (absolventmi SŠ), ktoré by mali vo výsledku zabezpečiť lepší systém na pomoc uplatniteľnosti na trhu práce.

1.2. NÁRODNÁ ÚROVEŇ

Národný program pre učiace sa regióny a taktiež dokument na regionálnej úrovni (Programové priority pre dobrý kraj) pozostávajú z vyhodnotenia potrieb trhu práce v BBSK s ohľadom na absolventov SOŠ. Dokumenty sumarizujú východiská aj z európskej úrovne a taktiež navrhujú možnosti reformy systémov. Jedno z najdôležitejších hľadísk je práve optimalizovanie siete vzdelávacích systémov z aspektu potrieb trhu práce. Pre zabezpečenie tejto podpory je preto dôležité vytvorenie silného a aktívneho projektu, ktorý bude presadzovať regionálne potreby kraja. Aktivity učiacich sa regiónov národný program stanovil do viacerých bodov. Pre náš projekt sú najpodstatnejšie tie, ktoré sa opierajú o oblasti práce s mládežou, zvyšovaniu zamestnatelnosti pomocou základnej orientácie na trhu práce a vyššou kooperáciou podnikateľského prostredia s mládežou, ktorá „má inú štartovaciu čiaru“ (mládež z detských domovov, ...).

space
tu môžeš rásť

Na národnej úrovni sa považujú za východiskové dokumenty:

1. Zákon č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov umožňuje koncentráciu nástrojov, opatrení a prirodzene aj peňažných zdrojov na rozširovanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja a zamestnanosti;
2. Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020 a Národný plán implementácie záruky pre mladých ľudí v SR (účinné riešenia rozvoja zamestnatelnosti mladých ľudí tzv. NEET);
3. Programové vyhlásenie vlády SR;
4. Národný program pre učiace sa regióny (špecificky pre tvorbu motivačného prostredia).

Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020. BBSK v otázkach zamestnanosti predovšetkým rieši otázku zamestnávania mladých ľudí. Dôvodom tejto pozornosti je fakt, že podiel nezamestnaných mladých ľudí vo veku 15 – 24 rokov dosahuje dlhodobo tretinu z ekonomicky aktívnych tejto vekovej kategórie (na úrovni EÚ je to pätina). Ďalším rámcom, ktorý podporuje stratégiu zamestnanosti mladých je Národný plán implementácie záruky pre mladých ľudí v SR, ktorý vláda dňa 05.02.2014 prerokovala a vzala na vedomie. V nadchádzajúcom období bude aktualizovaný na nový Národný plán posilnenia Záruky pre mladých ľudí v SR. Národný projekt predovšetkým prispeje poznatkami ohľadom zmapovania rozmanitosti NEET v BBSK, pilotným overením centier práce s mládežou, ktoré je možné aplikovať do ďalších krajov. Pravdepodobne bude plniť vysokú informačnú základňu, ktorá bude odprezentovaná vo vypracovanej štúdii.

1.3. EURÓPSKA ÚROVEŇ

Prepojenie s národnou a regionálnou úrovňou sledujeme aj na európskej úrovni a to:

1. Partnerská dohoda SR na programové obdobie 2014 – 2020 a jej prislúchajúci OP ĽZ;
2. Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2014 o aspektoch zamestnanosti a sociálnych aspektoch stratégie Európa 2020 (programové obdobie 2014 – 2020);
3. Odporúčanie Rady z 30. októbra 2020 o moste k pracovným miestam – posilnení záruky pre mladých ľudí (2020/C 372/01).
4. Únia rovnosti: stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 (posilnenie žien na trhu práce už na úrovni stredných škôl, predovšetkým zo znevýhodneného prostredia).

Na regionálnej úrovni strategický dokument zameraný na prácu s mládežou nebol vypracovaný a práci s mládežou sa osobitne nevenuje ani aktuálny Program rozvoja mesta Brezna na roky 2016 – 2022.

space
tu môžeš rásť

2. VÍZIA, MISIA, HODNOTY, PRINCÍPY

2.1. VÍZIA CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE

Našou víziou je žiť vo svete, v ktorom má každý mladý človek rovnakú šancu využívať svoj potenciál, žiť život podľa vlastných predstáv a stať sa plnohodnotným členom spoločnosti.

2.2. MISIA CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE

Vytvoriť dostupný priestor, kde nájde bezpečie a oporu mladý človek, ktorý sa ocitol v zložitej životnej situácii. Budovať vzťahy, ktoré ho zmocňujú na jeho ceste životom. Ponúknuť komplexné služby rozvoja, podpory a poradenstva. Byť miestom inšpirácie a objavovania svojho potenciálu, kde je každý mladý človek prijatý, vypočutý a rešpektovaný.

2.3. HODNOTY CENTRA PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE BREZNO

Každý zo zamestnancov Centra Space Brezno vstupoval do projektu s vlastným hodnotovým systémom a preferenciami. V interakcii s ostatnými kolegami sa postupne formovali spoločné hodnoty, ktoré by mali byť základom ďalšieho fungovania nášho centra. Konkrétne je to nasledujúcich sedem hodnôt:

- **Dôvera.** Dôvera sa získava prirodzeným stretávaním sa s druhými a s autentickým záujmom o nich. Z dôvery vyplýva zodpovednosť za vzniknutý vzťah a predstavuje základňu pre inšpiratívnu medziľudskú interakciu.
- **Pokora.** Každý z nás má silnejšie aj slabšie stránky. Uvedomovať si to je prvý krok, ktorý vedie k pokore, ktorá následne podporuje našu nesebeckosť a rešpektovanie dôstojnosti a jedinečnosti ostatných.
- **Empatia.** Empatia je základná schopnosť vcítiť sa do druhého. Patrí k podstatným zručnostiam v práci, v ktorej dochádza k vzťahom medzi ľuďmi, aby mohlo dôjsť k naplneniu jej plného potenciálu.
- **Humor.** Humor je tým korením každého vzťahu, ktorý si v našom centre veľmi ceníme. Je dôležitý pre dobré fungovanie nášho kolektívu a sme presvedčení, že v správnej miere nesmie chýbať ani v prístupe k CS.
- **Spokojnosť.** Spokojnosť predstavuje stav človeka, ktorý vyplýva z toho, že človek zakúša pohodu a pocit prijatia svojej jedinečnosti. Centrum Space sa snaží o vytvorenie priestoru, ktorý bude k takémuto rozpoloženiu dopomáhať.
- **Sloboda.** Sloboda predstavuje základný kontext nášho fungovania. Na jednej strane to znamená, že účasť na aktivitách Centra ctí dobrovoľnosť, na druhej strane je to priestor, v ktorom sa zdôrazňuje možnosť slobodného vyjadrenia účastníkov s dôrazom na rešpekt voči ostatným.

space
tu môžeš rásť

- **Bezpečie.** Centrá Space dbajú o to, aby ťažiskovou hodnotou, princípom ich fungovania bol pocit bezpečia, ktorý sa bude odzrkadľovať vo vzťahoch tvorených rovnocenným prístupom rešpektujúcim dôstojnosť každého jednotlivca.

2.4. PRINCÍPY CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE

Centrá Space sa pri práci s mládežou riadia nasledovnými princípmi:

- **Bezpečný priestor.** Budovanie bezpečných vzťahov cez rešpektujúci, partnerský prístup a atmosféry bezpodmienečného prijatia. Všetky aktivity a programy centra sú realizované so zreteľom na rešpektovanie vôle, ochrany dôstojnosti, súkromia a ďalších ľudských práv.
- **Inovácie.** Centrá reflektujú na aktuálne potreby mladých ľudí pri vytváraní programov, aktivít a poskytovaných služieb, ktoré odzrkadľujú moderné, alternatívne a inovačné trendy so zreteľom na individualitu jednotlivca a najnovšie poznatky z oblasti psychológie, rozvoja životných a digitálnych zručností pre 21. storočie.
- **Inklúzia.** Cez princíp inklúzie chceme v centrách mladým ľuďom ponúknuť možnosť získať reálny obraz o odlišnosti v spoločnosti, naučiť sa vnímať odlišnosti, schopnosť riešiť problémy v rôznorodých kolektívoch, naučiť sa byť tolerantný, mať rešpekt pred inými názormi a argumentačný spôsob vyrovnávania sa s tými z nich, ktoré odporujú našim vlastným presvedčeniam.
- **Dostupnosť služieb, priestoru, možností, informácií.** Všetky služby sú pre mladých ľudí v centrách poskytované bezodplatne.
- **Dobrovoľnosť.** Účasť na programoch, aktivitách a poskytovaných službách v centrách je pre mladých ľudí dobrovoľná.
- **Rešpekt a prijatie.** V centrách sa správame k mladým ľuďom tak, aby to nezraňovalo ich ľudskú dôstojnosť a práva. Rešpektujeme ich odlišnosti a vyzdvihujeme ich individualitu. Prijímame fakt, že ľudia sa navzájom líšia a každý z nás je jedinečný.
- **Dôvera.** Dôvera je pre prácu s mladými ľuďmi základom pre vytvorenie bezpečného vzťahu, v ktorom sa mladý človek môže rozvíjať, spoznávať a prijímať seba samého. V centrách prostredníctvom týchto vzťahov, dávame mladým ľuďom priestor zdieľať aj najosobnejšie témy pri dodržiavaní diskretnosti.
- **Nenásilná komunikácia.** Pre spoluprácu je nevyhnuté nadviazať spojenie, vzájomne si porozumieť, vcítiť sa do toho druhého, pochopiť jednu i druhú stranu a na základe toho hľadať najlepšie možné riešenie. Základnými piliermi nenásilnej komunikácie je orientácia v sebe, úprimné sebavyjadrenie a empatické počúvanie tzn. pochopiť, čo sa deje v druhom, čo sú skutočné potreby.
- **Participácia mladých ľudí.** Participácia mladých ľudí aktivizuje, aby boli schopní prevziať zodpovednosť za svoje konanie a správanie. Mladí ľudia v centre majú možnosť spolupodieľať sa na tvorbe a realizácii programov a projektov. Podporujeme ich spoluprácu aj s partnerskými organizáciami.
- **Proaktivita.** Oceňujeme iniciatívu jednotlivca i skupín. Pracujeme efektívne s nadšením a odhodlaním ku zmene. Zreálnujeme očakávania a budujeme rezilienciu voči odmietnutiu

space
tu môžeš rásť

či zlyhaniu u mladých ľudí. Dôverujeme v potenciál mladých ľudí rozvíjať svoju osobnosť. Podporujeme progres jednotlivca a proces sebazpoznávania.

- **Zodpovednosť a odbornosť.** Súčasťou našej práce je neustále vzdelávanie sa v rôznych oblastiach, tak aby sme šíрили overené, kvalitné informácie a služby v snahe zabezpečiť čo najlepšie podmienky pre rozvoj mladých ľudí a ich zdravého úsudku.
- **Ekologická a ekonomická vyváženosť.** Vyhodnocujeme a nastavujeme aktivity, programy a služby centier s účelom minimalizácie vplyvu na životné prostredie a trvalej udržateľnosti aj za spoluúčasti mladých ľudí.

3. CIEĽOVÁ SKUPINA A MODEL CENTRA

3.1. CIEĽOVÁ SKUPINA CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE

V rámci modelu Centier práce s mládežou na regionálnej úrovni sú cieľovou skupinou: **NEET od 13 do 30 rokov** s dôrazom na ženy, MRK, osoby so ZP, migrantov, súčasných a bývalých klientov centier pre deti a rodiny, iné zraniteľné a znevýhodnené osoby a s dôrazom na **žiacov základných a stredných škôl** vrátane žiakov so ŠVVP, ktorí sú najviac ohrození situáciou NEET. Uvedeným sa zameriavame na aktuálnych a taktiež potenciálnych NEET.

NEET - neaktívna osoba (osoba, ktorá nie je zamestnaná ani v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy)

- **Osoba, ktorá sa o niekoho stará** (o vlastné dieťa, o rodiča) s dôrazom na rodiča, ktorý poberá materskú dávku alebo rodičovský príspevok, a ktorý
 - nebol aktívny na trhu práce
 - nemá ukončenú školskú dochádzku
- **Osoba so zdravotným znevýhodnením**, ktorá
 - je uznaná za invalidnú
 - nie je uznaná za invalidnú, ale má dlhodobé zdravotné postihnutie znižujúce jej telesné, duševné a zmyslové schopnosti, ktoré bránia jej plnohodnotnému a účinnému zapojeniu sa do pracovného prostredia v porovnaní so zdravou fyzickou osobou
- **Demotivovaný (odradený) mladý človek**
 - Ide o osobu, ktorá prestala veriť, že dokáže nájsť vhodnú prácu alebo na žiadnu dobrú prácu nemá dostatočné predpoklady
- **Znevýhodnená osoba, alebo zraniteľná osoba**
 - Osoba z marginalizovanej rómskej komunity
 - Mladý dospelý po ukončení náhradnej starostlivosti (bývalí maloletí s nariadenou ústavnou starostlivosťou - Centier pre deti a rodiny, náhradnou osobnou starostlivosťou a pestúnskou starostlivosťou
 - Osoba s predčasne ukončenou školskou dochádzkou
 - Osoba sociálne nezaraďená do spoločnosti (bezdomovec, závislosť, kriminalita,...)

space
tu môžeš rásť

NEET - nezamestnaná osoba (uchádzač o zamestnanie)

- Osoba vo veku od 15 do 30 rokov aktívne hľadajúca zamestnanie (evidovaná na ÚPSVaR), ktorá sa nezúčastňuje na vzdelávaní alebo odbornej príprave
- **Osoba z marginalizovanej rómskej komunity**
- **Mladý dospelý** po ukončení náhradnej starostlivosti (bývalí maloletí s nariadenou ústavnou starostlivosťou - Centier pre deti a rodiny, náhradnou osobnou starostlivosťou a pestúnskou starostlivosťou)
- Osoba s predčasne ukončenou školskou dochádzkou
- Absolventi stredných a vysokých škôl
- Dlhodobo nezamestnaná osoba
- Osoba sociálne nezaradená do spoločnosti (bezdomovectvo, závislosti, kriminalita,...)

Žiak ZŠ

- Žiaci z marginalizovanej rómskej komunity
- Žiaci zo sociálne a ekonomicky znevýhodneného prostredia
- Žiaci s nariadenou ústavnou alebo osobnou starostlivosťou
- Žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Žiaci končiacich ročníkov
- Žiaci ohrození sociálno-patologickými javmi

Žiak SŠ

- Žiaci z marginalizovanej rómskej komunity
- Žiaci zo sociálne a ekonomicky znevýhodneného prostredia
- Žiaci s nariadenou ústavnou alebo osobnou starostlivosťou
- Žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Žiaci končiacich ročníkov
- Žiaci ohrození sociálno-patologickými javmi

Študent VŠ

- Študent z marginalizovanej rómskej komunity
- Študent zo sociálne a ekonomicky znevýhodneného prostredia
- Študent s nariadenou ústavnou alebo osobnou starostlivosťou
- Študent demotivovaný, váhavý, neistý

Migrant

- Osoba do 30 rokov, ktorá sa nachádza mimo územia štátu, ktorej je občanom alebo štátnym príslušníkom

space
tu môžeš rásť

3.2 MODEL CENTIER PRÁCE S MLÁDEŽOU SPACE

I. ZÍSKAVANIE A ANALÝZA INFORMÁCIÍ O CIEĽOVEJ SKUPINE A PRÁCI S CIEĽOVOU SKUPINOU V PÔSOBNOSTI CENTRA A VYTVORENIE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

- **Analýza prostredia** - zber informácií a dát spojených s tým, v akom kontexte (spoločensko-sociálno-ekonomicko-kultúrnom) žije cieľová skupina. Napríklad demografické údaje a štruktúra - o aký počet cieľovej skupiny ide, v akom sú veku, aká je ich rodinná, sociálna, ekonomická situácia, aké majú možnosti na vzdelanie, aké majú možnosti zamestnania, aké možnosti majú vo voľnom čase, do koho kompetencie patria, kto sa o nich stará, aké inštitúcie a organizácie, aktéri sa im venujú a aká je ich úloha či aké majú možnosti zapájať sa do života komunity. Rovnako zisťujeme, ktoré oblasti ešte nie sú pokryté.
- **Analýza stavu** - opis súčasného stavu informácií z analýzy prostredia – napríklad ktoré inštitúcie fungujú, ktoré nie, aké služby poskytujú, koľko osôb cieľovej skupiny ich navštevuje a využíva služby, či cieľová skupina využíva príležitosti, ktoré okolo seba majú alebo nie a prečo. V tejto časti analýzy sa snažíme nájsť prepojenie a súvislosti a porozumieť súčasnému stavu.
- **Mapovanie potrieb cieľovej skupiny** – zisťovanie potrieb cieľovej skupiny cez:
 - zdroje existujúcich informácií napr.: prieskumy a výskumy, ktoré zisťujú, akým celospoločenským alebo regionálnym výzvam cieľová skupina aktuálne čelí a čo je ich príčinou. Zdroje nám umožňujú zistiť, aké kompetencie cieľovej skupine chýbajú z pohľadu zamestnávateľov či nakoľko sa zaujímajú o veci verejné.
 - priame zisťovanie od cieľovej skupiny, kde zisťujeme čo im chýba, čomu by sa chceli venovať a ako, čo podľa nich funguje dobre a čo nie, o akých možnostiach vedia, prečo ich (ne)využívajú, čo naozaj chcú a čo z toho aj skutočne potrebujú. Realizujú sa formou dotazníkov, fokusových skupín, rozhovorov a prieskumu v teréne.
- **Mapovanie a identifikácia NEET a rizikových skupín NEET**
 - **Mapovanie NEET a faktorov vplývajúcich na ich status**
 - Mapovanie aktuálneho postavenia NEET v rámci *pôsobnosti centra* smerom k ich zamestnatelnosti a identifikácia faktorov, ktoré ovplyvňujú ich status (mapovanie faktorov vplývajúcich na status NEET u centra)
 - Mapovanie aktuálneho postavenia NEET v rámci *pôsobnosti inštitúcií a organizácií* smerom k ich zamestnatelnosti a identifikácia faktorov, ktoré ovplyvňujú ich status (mapovanie faktorov vplývajúcich na status NEET u klientov inštitúcií a organizácií)
 - **Mapovanie skupín ohrozených NEET**
 - Mapovanie aktuálneho stavu potenciálne ohrozených žiakov končiacich ročníkov základných a stredných škôl a ich charakteristika s cieľom

space
tu môžeš rásť

identifikácie kľúčových faktorov smerom k ohrozeniu statusom NEET
realizované prostredníctvom osobných rozhovorov a dotazníkov

- Mapovanie follow-up situácie u absolventov

- **Tvorba stratégie centra** - vytvorenie strategického dokumentu vychádzajúceho zo získaných informácií z analýzy prostredia, stavu, mapovania potrieb cieľovej skupiny, mapovania a identifikácie faktorov a ohrození vplyvujúcich na status NEET, obsahom, ktorého sú :
 - Prioritné oblasti práce s cieľovou skupinou
 - Akčný plán v rovine činností a aktivít Modelu centra práce s mládežou
 - Nástroje evalvácie jednotlivých cieľov akčného plánu a následná aktualizácia aktivít a činností vplyvujúcich na znižovanie početnosti NEET.
 - Evalvacia naplňania stratégie a akčného plánu centra

II. OBLASŤ PRÁCE S CIEĽOVOU SKUPINOU A AKTÉROV V PÔSOBNOSTI CENTRA

- **Vytvorenie bezpečného priestoru a partnerstiev pre cieľovú skupinu a aktérov v regióne**
 - Spolubytie a prijatie v otvorenom priestore priateľskom k cieľovej skupine
 - Otvorené centrum pre cieľovú skupinu na zabezpečenie organizovaných záujmových a rozvojových aktivít
 - Otvorené centrum pre cieľovú skupinu, za účelom pre neformálneho stretávania sa
 - Poskytnutie možností využitia priestorov pre iné organizácie pracujúce s cieľovou skupinou
 - Sietovanie partnerov/aktérov pracujúcich s cieľovou skupinou za účelom spolupráce
 - Organizovanie podujatí v spolupráci s partnermi
- **Zabezpečenie informovanosti o možnostiach, ponukách a súčasných trendoch**
 - Propagácia centra a partnerov na sociálnych sieťach
 - Sledovanie a sprostredkovanie informácií o súčasných trendoch, ponukách, aktivitách a možnostiach pre cieľovú skupinu
 - Získavanie a sprostredkovanie informácií o zahraničných stážach a výmenných pobytoch, dobrovoľníckych aktivitách, možnostiach rozvoja
- **Realizácia záujmových a rozvojových aktivít a činností s cieľom vytvorenia bezpečných vzťahov ako základného nástroja práce s cieľovou skupinou**
 - **Rozvojové a záujmové aktivity** – zamerané na zmysluplné trávenie času s ponukou voľnočasových aktivít s rozvojovým potenciálom, sú nástrojom na nadviazanie a rozvíjanie vzťahov so zamestnancami ako aj inými mladými ľuďmi.
 - **Dobrovoľnícke aktivity** - aktivity zamerané na smerovanie cieľovej skupiny k dobrovoľníctvu.

space
tu môžeš rásť

- **Podpora uplatniteľnosti a zamestnatel'nosti na trhu práce v regióne**

- **Vytvorenie siete** spolupracujúcich inštitúcií, organizácií a zamestnávateľov regiónu v pôsobnosti centra z oblasti uplatniteľnosti a zamestnanosti cieľovej skupiny
- **Získavanie a sprostredkovanie informácií o:**
 - kariérových a vzdelávacích príležitostiach
 - o pracovných príležitostiach zamestnávateľov v regiónoch, vrátane sociálnych podnikov
 - vzdelávaní na stredných a vysokých školách
 - ďalšieho vzdelávania a rekvalifikácie
 - možnosti aktívnych opatrení na trhu práce
- **Tvorba partnerstiev so zamestnávateľmi v regióne**
 - participácia zamestnávateľov v regióne pri možnostiach uplatniteľnosti a zamestnatel'nosti znevýhodnených a zraniteľných osôb v rámci cieľovej skupiny
 - umožniť zamestnávateľom podieľať sa na rozvoji zručností cieľovej skupiny
- **Poskytovanie odborného kariérového poradenstva** v oblasti uplatniteľnosti a zamestnanosti na trhu práce - je profesionálna odborná činnosť, ktorej cieľom je sprevádzať mladého človeka pri voľbe či zmene študijného zamerania alebo povolania. Cieľom je aby človek získal prácu, prípadne (re)kvalifikáciu, v ktorej bude využívať čo do najväčšej možnej miery svoj potenciál a zvýši tak svoje šance na trhu práce.
- **Neformálne vzdelávanie v oblasti získavania zručnosti riadenia kariéry :** sebaexplorácia, kariérová explorácia, riadenie a plánovanie vlastnej profesijnej a vzdelávacej dráhy

- **Poskytovanie odborného poradenstva a podpory pri riešení životných situácií a zmien**

- **Sieťovanie a spolupráca** s organizáciami poskytujúcimi poradenské služby pre vytvorenie podpornej siete pre klienta
- **Realizácia koučovacích rozhovorov** - koučovanie je spôsob práce, ktorého cieľom je, aby si mladý človek pomenoval, akú zmenu potrebuje vo svojom živote, vo vzťahoch, alebo v škole dosiahnuť, môže si lepšie uvedomiť, kam sa potrebuje posunúť, smerovať v živote, premyslieť si, aké zručnosti sa potrebuje naučiť a aké kroky podniknúť, naučí sa, ako efektívnejšie využiť svoje silné stránky, zdroje a vnútornú motiváciu.
- **Poskytovanie psychologického poradenstva** - Psychologická činnosť je zameraná najmä na pozorovanie, skúmanie, hodnotenie a zmenu správania mladého človeka, zvládanie náročných životných situácií, sebapoznávanie,

space
tu môžeš rásť

zvýšenie kompetencií, hľadanie vnútorných zdrojov, prinavrátenie duševnej pohody a zmenu sebahodnotenia.

- **Poskytovanie sociálneho poradenstva** - Sociálne poradenstvo je profesionálna odborná činnosť, vykonávaná odborníkom a založená na vzťahu, podpore, sprevádzaní, rozvoji, optimálnom uplatnení klienta na jeho reálnej orientácii v živote.
- **Zvyšovanie vedomostí, zručností a postojov cieľovej skupiny cez neformálne vzdelávanie**
 - **Sieťovanie a spolupráca** s organizáciami, inštitúciami pôsobiacich v oblasti vzdelávania mládeže
 - **Dlhodobé programy neformálneho vzdelávania** osobného a sociálneho rozvoja mladých ľudí.
 - Rozvoj životných vedomostí, zručností a postojov založených na ucelenom systéme hodnôt. Životné zručnosti sú tie zručnosti, ktoré pomáhajú človeku efektívne zvládať bežné aj záťažové životné situácie a prispievajú k skvalitneniu jeho života.
 - Rozvoj osobnosti a vnútornej motivácie mladého človeka cez koučing
 - **Aktivity neformálneho vzdelávania** - Ide o krátkodobé aktivity zamerané na rozvíjanie osobnosti mladého človeka mimo formálneho vzdelávania a to najmä metódami prednášok, diskusií, workshopov, filmových klubov s diskusiou, živých knižníc - osobné a autentické výpovede a príbehy ľudí, ktorí zdieľajú svoju cestu životom, často i s prekážkami a i.
 - **Kreatívne a inovačné aktivity Innolabbu** - Innolabb ponúka v špeciálne upravenom priestore s technickým vybavením aktivity, ktoré sú určené na rozvoj kreatívnych, technických a digitálnych zručností, podpora podnikavosti
 - **Service learning** – získavanie a nadobúdanie nových vedomostí, zručností, postojov a skúseností cez pomoc iným, vzdelávanie k dobrovoľníctvu

4. VÝSTUPY ANALYTICKEJ ČASTI

Analytická časť obsahuje nasledujúce časti:

- **Analýza prostredia** - zber informácií a dát spojených s tým, v akom spoločensko-sociálno-ekonomicko-kultúrnom kontexte žije cieľová skupina
- **Analýza stavu** - opis súčasného stavu v rámci poskytovania a využívania služieb cieľovou skupinou v danom regióne
- **Mapovanie potrieb cieľovej skupiny** – zisťovanie potrieb cieľovej skupiny cez zdroje existujúcich informácií a priame zisťovanie od cieľovej skupiny

4.1 ANALÝZA STAVU A PROSTREDIA

V rámci analýzy stavu a prostredia sme získavali informácie najmä o:

- cieľovej skupine, ktorej sa organizácia prioritne venuje;
- aktivitách, ktoré realizuje;
- možnosti nadviazania spolupráce.

4.1.1 ORGANIZÁCIE, INŠTITÚCIE A AKTÉRI V OKRESE BREZNO

S každou organizáciou pracujúcou s cieľovou skupinou v okrese Brezne sme sa počas mesiaca október telefonicky dohodli na osobných stretnutiach, ktoré kvôli pandemickej situácii prebiehali v mesiacoch november, december a január. Zistili sme, že štyri z nich sú momentálne neaktívne. Z 12 aktívnych, prejavilo 11 záujem o spoluprácu.

Tabuľka 1: Zoznam 16 organizácií v spádovej oblasti (okres Brezno), ktoré sa venujú CS

Oblasť	Názov organizácie	Popis činnosti
Životné prostredie	Vydra n. o.	dobrovoľnícke, kultúrne a komunitné aktivity, mentoring a koučing
Poradenstvo, rodina, zdravotné a sociálne služby	Centrum pre deti a rodiny Polomka	poskytovanie dočasného prostredia pre dieťa v kríze, vykonávanie ambulantných a terénnych foriem opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, sociálne a psychologické poradenstvo, voľnočasové aktivity, dobrovoľnícke aktivity, komunitné a kultúrne aktivity
	Centrum pre deti a rodiny Valaská	pobytová, ambulantná a terénna forma opatrení, voľnočasové aktivity, sociálne a psychologické poradenstvo, komunitné a kultúrne aktivity
	Alternatíva centrum nezávislého života	arteterapia, kariérne poradenstvo, dobrovoľnícke aktivity, eko aktivity, kultúrne aktivity, zameranie na ľudí so zdravotným postihnutím
	Komunitné centrum Pohorelá	voľnočasové aktivity, neformálne vzdelávanie, sociálne a kariérne poradenstvo, eko a kultúrne aktivity
	CPPPaP Brezno	neformálne vzdelávanie pre výchovných poradcov, koordinátorov prevencie a pedagógov, prevencia (skupinové aktivity v školách), psychologické poradenstvo, diagnostika, sociálne a kariérne poradenstvo

space
tu môžeš rásť

	Terénna sociálna práca Čierny Balog	voľnočasové aktivity, neformálne vzdelávanie, mentoring, koučing, sociálne a kariérne poradenstvo, dobrovoľnícke a komunitné aktivity
	Misericordia n.o.	neformálne vzdelávanie, mentoring a koučing v rámci nízkoprahového centra, mediačné centrum, škôlka s poradenskými službami psychológia, špeciálneho pedagóga a mediátora so zameraním na rodinné problémy, kariérne poradenstvo
	Združenie mladých Rómov	voľnočasové aktivity, neformálne vzdelávanie, sociálne a kariérne poradenstvo, dobrovoľnícke aktivity, komunitné aktivity (sociálny podnik práčovne a žehliarne)
	DD a DSS Luna, Brezno	pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, rozvoj pracovných zručností
	Špecializované zariadenie Tereza, Hronec	poskytovanie sociálnej služby občanovi ktorý je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, zabezpečenie pracovnej terapie, záujmovej činnosti
	DD a DSS Hron - Dubová	pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, zabezpečenie pracovnej terapie, zabezpečuje záujmovú činnosť
	DSS Drábsko	pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, pracovná terapia
	DSS Pohorelská Maša	pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, sociálna rehabilitáciu zameranú na podporu samostatnosti a sebestačnosti, sociálne poradenstvo, rozvoj pracovných zručností, ošetrovateľskú starostlivosť, vzdelávanie
	Komunitné centrum Šumiac	neaktívna - už iba ako terénna sociálna práca

	Komunitné centrum n.o. Čierny Balog	neaktívna – už iba ako terénna sociálna práca
	Komunitné centrum Telgárt	neaktívna
Komunita	DOMKA	voľnočasové aktivity, neformálne vzdelávanie formou kurzov a školení, animátorské dobrovoľnícke aktivity, komunitné aktivity v rámci farnosti, angažovanosť v oblasti mládežníckej politiky
Centrá voľného času	Centrum voľného času Brezno	dobrovoľnícke aktivity v spolupráci s inými organizáciami, voľnočasové aktivity (záujmové útvary, kluby, súťaže, športové aktivity, prímestské tábory) , neformálne vzdelávanie (tvorivé dielne, Eko-oáza, remeslá, základy fotografovania, olympiády)
Iné subjekty, ktorých poslaním prioritne nie je napĺňanie konkrétnych potrieb detí a mladých ľudí, ale pracujú s touto cieľovou skupinou	MLAĎ e-ŽI	neaktívna
	Mestský mládežnícky parlament	parlament zložený zo žiakov základných a stredných škôl na území Mesta Brezno, ktorého činnosť koordinuje samospráva. V rámci aktivít sa zameriavajú najmä na voľnočasové aktivity pre rovesníkov, spoluprácu s mládežníckymi organizáciami iných miest a obcí a dobrovoľnícku činnosť na území mesta.

V okrese Brezno sa nachádzajú sociálne podniky:

- HARIKOE s.r.o.,
- Drevenô koliesko s. r. o. ,
- Obecné služby Polhora, s. r. o. ,
- WASCO, s. r. o.,
- OH Bacúch, s.r.o.,
- Rolnícke družstvo Ďumbier,
- VOX terra o.z.,
- StavbárSK s.r.o..

Zistenia

Za najčastejšie uvedenú nenaplnenú potrebu organizácie považujú vlastné, vhodnejšie priestory pre výkon činnosti. V tejto oblasti vidíme potenciál na spoluprácu, nakoľko disponujeme priestormi, ktoré patria medzi najväčšie spomedzi všetkých centier.

Prínos spolupráce vidia v poskytovaní kariérneho poradenstva, rozvoji kompetencií využiteľných na pracovnom trhu, priestoroch na aktivity, rozvoji zručností v práci s technikou (Innolabb).

Organizácia CPPPaP si vie spoluprácu predstaviť formou účasti odborných zamestnancov na našich aktivitách.

Niektoré zo spomínaných organizácií boli vo vyjadreniach ohľadom spolupráce opatrné, nakoľko pre nadviazanie spolupráce potrebujú, aby centrum bolo oficiálne otvorené a aktivity rozbehnuté. Aktuálne však aktívne spolupracujeme s organizáciami CDR Valaská, DOMKA, Mesto Brezno, CDR Polomka a RCK Brezno.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno

Nadviazali sme spoluprácu s ÚPSVaR Brezno, prebehlo niekoľko stretnutí s riaditeľom ÚPSVaR Brezno, ktorý nás odporučil na konkrétnych zamestnancov úradu. Cieľom stretnutí bolo vytvorenie databázy a rozbehnutie spolupráce s mladými ľuďmi v rámci cieľových skupín MRK a NEET. Rozbehnutie tejto spolupráce spomalila skutočnosť, že uchádzači o zamestnanie sa v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID 19 nechodili hlásiť na ÚPSVaR v pravidelných intervaloch osobne, ale komunikácia s nimi prebiehala takmer výlučne telefonicky a/alebo mailom. V priebehu roku 2022 sme však už nadviazali aj spoluprácu vo forme individuálnych aktivít s CS v priestoroch ÚPSVaR.

4.1.2 ŠKOLY A ŠKOLSKÉ ZARIADENIA

V rámci mapovania prostredia a potrieb mladých ľudí sme oslovili všetky stredné školy v okrese Brezno, všetky základné školy v Brezne a tiež základné školy v okruhu 10 km od Brezna. Všetky tieto školy boli oslovené so žiadosťou o vyplnenie dotazníkov a tiež ohľadom možnosti zorganizovať na pôde školy fokusové skupiny, prípadne fokusové skupiny online formou. Na vyplnenie dotazníkov reflektovali štyri Základné školy (Beňuš, Čierny Balog, Podbrezová, Valaská) a stredné školy na území mesta. Fokusové skupiny v rámci online priestoru sme zrealizovali v spolupráci so ZŠ Beňuš, ZŠ Čierny Balog, ZŠ Valaská a strednými školami Hotelová akadémia Brezno, Obchodná akadémia Brezno a Stredná odborná škola techniky a služieb.

Prezenčnou formou sme po uvoľnení opatrení väčší počet fokusových skupín zrealizovali na Gymnáziu J. Chalupku Brezno, v Základnej škole Karola Rapoša Brezno a v spolupráci s Centrom pre deti a rodiny Valaská. Počet fokusových skupín s jednotlivými školami a inštitúciami odrážal ich záujem nadviazať spoluprácu s Centrom a vyčleniť žiakov pre jednotlivé aktivity. Aj so školami, s ktorými sme doposiaľ spolupracovali iba minimálne sa do budúcnosti budeme snažiť nadviazať intenzívnejšiu spoluprácu.

Tabuľka 2: Základné školy v okrese Brezno

Druh	Názov	Zriaďovateľ	Počet žiakov 5-9 ročník	Počet učiteľov	Počet asistentov učiteľov
Základná škola	Základná škola s materskou školou Karola Rapoša	Mesto Brezno	289	38	15
	Základná škola s materskou školou MPČL 35	Mesto Brezno	130	24	9
	Základná škola s materskou školou Pionierska 2	Mesto Brezno	442	48	7
	Základná škola Čierny Balog	Obec Čierny Balog	166	25	4
	Základná škola Jaroslava Simana, Valaská	Obec Valaská	199	27	6
	Základná škola Beňuš	Obec Beňuš	99	17	6
	Spojená škola Pohronská Polhora	Obec Pohronská Polhora	120	18	6
	Základná škola Kláry Jarunkovej, Podbrezová	Obec Podbrezová	165	22	3
Špeciálna základná škola	Špeciálna základná škola Brezno	OÚ Banská Bystrica	125	29	3
	Špeciálna základná škola Čierny Balog	OÚ Banská Bystrica	42	11	0
	Špeciálna základná škola Polomka	OÚ Banská Bystrica	74	17	5
	Špeciálna základná škola Valaská	OÚ Banská Bystrica	43	13	0
Základná umelecká škola	Základná umelecká škola Brezno	Mesto Brezno	426	28	0

Zdroj: https://www.cvtisr.sk/cvti-sr-vedecka-kniznica/informacie-o-skolstve/statistiky/prehlady-skol.html?page_id=9725

Tabuľka 3: Stredné školy v okrese Brezno

Druh	Názov	Zriaďovateľ	Počet študentov
Stredná škola	Gymnázium Jána Chalupku, Brezno	BBSK	293
	Obchodná akadémia, Brezno	BBSK	107
	Hotelová akadémia, Brezno	BBSK	240

	Stredná odborná škola techniky a služieb, Brezno	BBSK	314
	Súkromné Gymnázium Železiarne Podbrezová	Súkromný	159
	Súkromná stredná odborná škola hutnícka Železiarne Podbrezová	Súkromný	224
	Súkromná stredná odborná škola pedagogická EBG	Súkromný	452

Zdroj: https://www.cvtisr.sk/cvti-sr-vedecka-kniznica/informacie-o-skolstve/statistiky/prehlady-skol.html?page_id=9725

4.1.3 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE A ŠTATISTIKY ÚRADU PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY

Zo stratégie rozvoja práce s mládežou Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2021 – 2025 vyplýva, že mladí ľudia vo veku od 0 do 30 rokov (vrátane) tvoria tretinu (33 %) obyvateľstva BBSK, čo radí BBSK na štvrté miesto spomedzi samosprávnych krajov v Slovenskej republike. Demografický vývoj v okrese Brezno kopíruje situáciu v rámci BBSK, keď mladí ľudia vo veku od 0 do 30 rokov (vrátane) tvoria tretinu obyvateľstva okresu Brezno. Pre kompletnosť prehľadu demografickej situácie v regióne prikladáme aktuálnu vekovú štruktúru obyvateľstva Mesta Brezno k 15. 03. 2022:

- od 0 do 15 rokov: 2 923,
- od 15 do 18 rokov: 558,
- od 18 do 30 rokov: 2 467.

V spomínanom strategickom dokumente sa tiež uvádza, že mladí ľudia do 30 rokov tvoria 22 % z počtu nezamestnaných v BBSK. Ľudia v strednom veku, to je od 31 do 60 rokov, tvoria 72,2 % a obyvatelia nad 60 rokov len 5,8 % z celkovej nezamestnanosti v BBSK (jún 2019).

Tabuľka 4: Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie, ÚPSVaR

	Október 2021	November 2021	December 2021	Január 2022	Február 2022	Priemer
Počet ÚoZ v okrese Brezno	2439	2478	2511	2589	2567	2517
Z toho do 29 rokov	600	591	586	591	588	591
Z toho ženy	306	299	289	285	300	296
Z toho muži	294	292	297	306	288	295
Z toho neukončené základné vzdelanie	124	123	121	129	129	125
Z toho základné vzdelanie	769	766	799	827	859	804
Z toho nižšie stredné odborné vzdelanie	9	12	14	13	13	12

Z toho stredné odborné vzdelanie	593	607	623	648	634	621
Z toho úplné stredné odborné vzdelanie	624	663	655	674	642	652
Z toho úplné stredné všeobecné vzdelanie	70	73	66	70	62	68
Z toho vyššie odborné vzdelanie	4	4	5	4	5	4
Z toho vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	45	47	46	44	45	45
Z toho vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa	175	169	166	161	156	165
Z toho vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa	8	5	3	4	5	5
Z toho neurčené	18	9	13	15	17	14

Zdroj: https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/nezamestnanost-mesacne-statistiky.html?page_id=1254

4.1.4 IDENTIFIKOVANÉ POTENCIÁLNE CIEĽOVÉ SKUPINY A MAPOVANIE V OKRESE BREZNO

Oblasti záujmu a činnosti s CS, ktoré vypadli zo siete oblasti záujmu a práce s mládežou v našom okrese:

Najviac zastúpené:

- voľnočasové aktivity
- aktivity zamerané na tvorivosť
- psychologicko - poradenské služby
- sociálne poradenstvo

Jednotlivé oslovené subjekty nám síce odmietli poskytnúť informácie o počte svojich klientov a konkrétnych aktivitách s nimi, no z ich všeobecného zamerania a personálneho obsadenia je zrejmé, že v ich činnosti dominujú práve vyššie spomenuté aktivity.

Najmenej zastúpené:

- neformálne vzdelávanie
- mentoring a koučing
- kariérne poradenstvo
- rozvíjanie životných zručností

space
tu môžeš rásť

Nízke zastúpenie týchto aktivít je spôsobené najmä absenciou subjektu v regióne, ktorý by ich vykonával ako svoju primárnu činnosť. Vyskytujú sa zväčša len ako jednorazové a občasné aktivity, chýba však dlhodobý rámec a väčšia koncepčnosť.

Možnosti zachytenia a identifikovania cieľových skupín v okrese sú spracované v prílohe č.3.

Cieľové skupiny, ktoré vypadli zo siete inštitucionálnej a neformálnej pomoci a podpory v okrese Brezno:

- NEET:
 - nezamestnaná osoba (uchádzač o zamestnanie);
 - neaktívna osoba (osoba, ktorá nie je zamestnaná ani v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy).
- Súčasní a bývalí klienti Centier pre deti a rodiny
 - mladí dospelí.
- Mladé matky, ktoré neboli nikdy aktívne na trhu práce z dôvodu materskej, rodičovskej dovolenky, ale majú ukončené vzdelávanie:
 - mladé matky bez ukončeného vzdelania;
 - jednorodičia;
 - dlhodobo nezamestnané ženy (do 26 rokov viac ako 6 mesiacov, po 26 viac ako 12 mesiacov).
- Absolventi VŠ
- Žiaci ZŠ a SŠ s dôrazom na:
 - žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami;
 - s poruchami správania;
 - zdravotne, sociálne, ekonomicky znevýhodnení;
 - končiace ročníky 9. ročník ZŠ;
 - žiaci 4/5 ročník SŠ;
 - nerozhodnutí- tí ktorí nevedia čo chcú;
 - predčasne ukončená školská dochádzka;
 - žiaci ZŠ - najväčšie zastúpenie.
- Migranti
- Ohrození mladí:
 - dlhodobo nezamestnaní (do 26 rokov viac ako 6 mesiacov, po 26 viac ako 12 mesiacov);
 - drogový závislí a iné závislosti;
 - bezdomovci;
 - so sociálno-patologickými javmi (kriminalita a iné rizikové správanie).

Cieľové skupiny, na ktoré zameriame pozornosť na základe analýzy prostredia a demografickej štruktúry, potenciálu zamestnancov v centre SPACE Brezno:

- NEET;
- klienti CDR;
- zdravotne znevýhodnení;
- matky s deťmi;
- žiaci ZŠ;
- študenti SŠ.

Cieľové skupiny sme zvolili na základe dostupných informácií o demografickej štruktúre, analýzy prostredia a mapovania organizácií pracujúcimi s mládežou v okrese Brezno. Počas stretnutí so zástupcami škôl aj počas fokusových skupín, sme zistili ich záujem následne navštíviť priestory centra Space. Prejavili záujem o našu ponuku neformálneho vzdelávania na rozvoj životných zručností.

Z komunikácie s ÚPSVaR Brezno vieme, že ich personálne kapacity sú obmedzené pre prácu so všetkými cieľovými skupinami definovanými v modeli centra. Preto sme sa dohodli na spolupráci a vzájomnej podpore ohľadom niektorých skupín: nezamestnaní mladí ľudia, MRK, ďalšie znevýhodnené skupiny mladých ľudí.

Klientov CDR sme si vybrali ako cieľovú skupinu jednak z dôvodu, že v okrese Brezno sa nachádzajú dve Centrá pre deti a rodiny, pričom obidve prejavili záujem o spoluprácu. Zároveň túto skupinu považujeme z dlhodobého hľadiska za výrazne ohrozenú javom upadnutia do statusu NEET a preto chceme v rámci tejto cieľovej skupiny pôsobiť do budúcnosti najmä preventívnym spôsobom.

Aj keď z analýzy prostredia vyplýva, že niektorým zo skupín sa spomínané organizácie venujú, nejde však o oblasti, v ktorých by sme chceli s CS pracovať my - neformálne vzdelávanie v oblasti rozvoja životných zručností.

Tabuľka 5: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
▪ Tradícia športových klubov a folklórnych telies v regióne ▪ Ochota spolupracovať zo strany väčšiny oslovených organizácií ▪ Vysoký počet základných a stredných škôl v meste Brezno a jeho blízkom okolí	▪ Málo zastúpená komunitná práca s mládežou ▪ Neexistencia strategického dokumentu pre oblasť práce s mládežou na úrovni mesta ▪ Členité územie regiónu a veľké vzdialenosti medzi sídlami v rámci okresu

▪ Existencia organizácií pracujúcich s vylúčenými komunitami ▪ Celoročne vhodné podmienky pre outdoorové aktivity	▪ Nedostatočné prepojenie a spolupráca zainteresovaných subjektov ▪ Obmedzená ponuka voľnočasových aktivít ▪ Nízka miera participácie mladých ľudí na fungovaní samosprávy
Príležitosti	Ohrozenia
▪ Možnosť medzigeneračného vzdelávania ▪ Výhodná poloha centra v centrálnej časti mesta ▪ Možnosť zdefinovať stratégiu práce s mládežou na úrovni mesta a regiónu ▪ Sprostredkovať prepojenie organizácií s príbuznou činnosťou ▪ Poskytnúť priestor pre subjekty s nedostatkom vlastných priestorových kapacít	▪ Odliv mladých ľudí z regiónu pri výbere stredných resp. vysokých škôl ▪ Obmedzená možnosť kariérneho uplatnenia pre mladých ľudí v rámci mesta a regiónu ▪ Nemožnosť vyhovieť potrebám a požiadavkám všetkých cieľových skupín ▪ Demotivácia a opadnutie záujmu zo strany mladých ľudí po fáze počiatočného nadšenia

4.2. MAPOVANIE POTRIEB CIEĽOVEJ SKUPINY

Prieskum potrieb mladých ľudí v okrese Brezno prebiehal vo februári a marci 2022, prostredníctvom fokusových skupín a dotazníkov, ktoré boli realizované na vybraných základných a stredných školách okresu Brezno. Väčšinu respondentov tvorili mladí ľudia vo veku 13-20 rokov, ktorí v meste Brezno študujú, alebo tu majú trvalý pobyt. Zaujímavé bolo aj porovnanie prezenčných a online fokusových skupín, kedy pri prezenčnej forme bol o niečo väčší priestor aj na doplňujúce otázky a podrobnejšie vyjadrenia. Vo všeobecnosti však platí, že komplexná analýza potrieb mladých ľudí, by si vyžadovala väčšiu početnosť podobných stretnutí s podstatne dlhším rozsahom a tematickou pestrosťou. K záverom z dotazníkov a fokusových skupín preto budeme pristupovať ako ku východiskám, ktoré do budúcnosti nie sú nemenné.

V spôsobe trávenia voľného času u žiakov ZŠ a SŠ sú spoločné trendy a väčšina oslovených mladých ľudí uvádzala medzi svoje najčastejšie aktivity trávenie voľného času vonku, hraním sa, resp. športovaním. U starších žiakov malo výraznejšie zastúpenie učenie, čo súvisí s väčšou náročnosťou štúdia na stredných školách. Pri aktivitách, ktoré mladým ľuďom spôsobujú radosť došlo medzi žiakmi základných a stredných škôl k ešte väčšej zhode, keď prvé dve miesta obľúbených aktivít obsadili šport a trávenie času s kamarátmi. Zaujímavým porovnaním bolo

vyjadrenie potrieb, kedy u žiakov ZŠ dominoval klud pred zábavou, priestorom a slobodou. Pri stredných školách išla do popredia láska, nasledovaná kludom, zábavou a priateľstvom.

Informačne hodnotnou odpoveďou boli návrhy na ponuky aktivít a materiálne vybavenie centra. Mladší žiaci by v ňom chceli nájsť najmä priestor na oddych, vrátane aktívneho oddychu v podobe športových aktivít, biliardu alebo šípok. Stredoškolákov by v Centre potešili najmä rôzne stolové hry, šípky, biliard alebo stolný futbal. Medzi novo vynárajúce sa javy a potreby možno zaradiť sociálnu izoláciu a emocionálny hlad mladých ľudí, ktoré sú do veľkej miery dôsledkom pandémie vírusu COVID-19, kedy vyučovanie na školách nemohlo prebiehať prezenčnou formou.

Výstupy z dotazníkov

Dotazník zaslaný na základné a stredné školy v okrese Brezno vyplnilo spolu 218 respondentov (6 zapojených SŠ, 5 zapojených ZŠ). Pre výsledky zistení z dotazníkov pozri prílohu č. 1.

Výstupy z fokusových skupín

Fokusové skupiny boli realizované na základných a stredných školách v okrese Brezno a v CDR Valaská, kde sme sa stretli so žiakmi ZŠ, študentmi SŠ a súčasnými klientmi CDR.

Najväčší počet fokusových skupín sme zrealizovali na školách, ktoré najviac prejavili ochotu spolupracovať. Prvé z nich, vzhľadom na vtedajšiu pandemickú situáciu, prebiehali online. Po zlepšení situácie, sme sa presunuli priamo do škôl a CDR.

Tabuľka 6: Zoznam škôl, na ktorých boli realizované fokusové skupiny

Názov školy	Počet fokusových skupín	Počet účastníkov
ZŠ Beňuš	2	19
ZŠ Valaská	1	10
ZŠ Čierny Balog	2	21
ZŠ s MŠ Karola Rapoša	5	46
Gymnázium Jána Chalupku	13	127
Hotelová akadémia Brezno	1	4
Stredná odborná škola techniky a služieb Brezno	3	30
CDR Valaská	3	23

Pri vyhodnocovaní sme si zvolili niekoľko kategórií, do ktorých sme zaradili jednotlivé odpovede, aby sme vedeli zistiť častot ich výskytu (**príloha č. 2**).

Na základe zistení, vyplývajúcich z fokusových skupín, pokladáme za dôležité vytvoriť mladým ľuďom bezpečný priestor, ktorý by im poskytoval možnosti pre nadväzovanie kontaktov, pokojné trávenie voľného času, aktívneho, športového vyžitia sa a stretávania sa so svojimi priateľmi. Pokladáme to za dôležité preto, že tieto ich potreby nie sú naplnené a predstavujú priestor pre našu realizáciu na základe modelu centra.

Z procesu zisťovania potrieb si odnášame pozitívne pocity vychádzajúce zo záujmu mladých ľudí o centrum ako také, ale aj o ich konkrétne možnosti spolupráce. Prekvapilo nás, že väčšina mladých nevyhľadáva pre trávenie svojho voľného času bary apod., ale absolútne im chýba priestor, v ktorom by mohli tráviť svoj čas, kde by sa mohli učiť, či len tak byť. Rovnako skutočnosť, že z ich reakcií a vyjadrení jasne vyplýva, že sa nikto na ich potreby nepýta.

4.2.1 POTREBY MLADÝCH ĽUDÍ V MESTE A OKRESE BREZNO

Pretože si uvedomujeme, že nie je možné venovať sa všetkým cieľovým skupinám zahrnutým v projekte dostatočne kompetentne, na základe zistení vyplývajúcich z analýzy prostredia sa budeme zameriavať najmä na prácu s CS:

- žiaci ZŠ,
- študenti SŠ,
- mladé matky s deťmi,
- klienti CDR.

Pri žiakoch základných a stredných škôl prevládala potreba bezpečného priestoru, kde by mohli mladí ľudia len tak byť a tráviť svoj voľný čas spolu s kamarátmi. U mladých matiek vystúpila viac do popredia potreba osobného rozvoja. Klienti CDR by ocenili najmä spestrenie ponuky voľnočasových aktivít a zmenu prostredia v porovnaní s každodennou rutinou. Prehľad o tom, či a ako sa s CS v našom okrese pracuje, uvádzame v prílohe č. 3 s názvom Možnosti zachytenia a identifikovania cieľových skupín projektu v okrese centra.

4.2.2 JAVY A POTREBY MLADÝCH ĽUDÍ V OKRESE BREZNO

Nižšie spomenuté javy nám vyplynuli z prieskumu prostredníctvom dotazníkov, fokusových skupín, analýzy prostredia a diskusie. Na základe zistení bolo identifikovaných týchto päť najvýznamnejších javov:

Tabuľka 7: **Jav č. 1 - Sociálna izolácia negatívne vyplývajúca na začlenenie sa do spoločnosti** (vyskytujúce sa sebapoškodzovanie detí a mladých ľudí, tlak na výkon a úspešnosť mladých, zvýšená miera stresu)

Potreby cieľovej skupiny	Príležitosť pre SPACE
- potreba efektívnejšieho organizovania času - potreba miesta pre trávenie času	- budovať vnútornú motiváciu - poskytnutie bezpečného priestoru pre rozhovor, vyjadrenie sa a na trávenie voľného času

space
tu môžeš rásť

- potreba byť vypočutý, rozprávať sa, možnosť vyjadriť sa - potreba patriť niekam - potreba osobného kontaktu s priateľmi - potreba pohybu - potreba hľadania možností pre riešenie problémov - potreba venovať sa veku primeraným činnostiam - potreba cítiť blízkosť a dôveru - potreba vytvárať si pozitívny obraz o sebe, prehľbovať sebaopoznanie a seba porozumenie	- organizovanie rovesníckych aktivít v komunite - realizovanie podporných činností (odborná, sociálna, kariérna) - realisticky posudzovať schopnosti detí - vytvárať pokojnú atmosféru, zabezpečiť chvíle pokoja - nehodnotiť len výkon, ale vnímať človeka holisticky - vyhradiť si čas na komunikáciu
---	---

Tabuľka 8: Jav č. 2 - Nedostatočná motivácia mladých ľudí a ponuka možností v oblasti osobnostného rozvoja CS

Potreby cieľovej skupiny	Príležitosť pre SPACE
- potreba učiť sa prostredníctvom zážitkov/hry - potreba učiť sa v súvislostiach - potreba mať možnosť výberu pri učení - potreba učenia v skupinách - potreba technického vybavenia pre rozvoj digitálnych zručností	- neformálne vzdelávanie - podpora rozvíjania sociálnych zručností mladých rovnako, ako získavanie vedomostí - kariérne poradenstvo - koučing - aktivity Innolabbu zamerané na rozvoj technických a digitálnych zručností

Tabuľka 9: Jav č. 3 - Nízke povedomie o aktivitách zameraných na podporované zamestnávanie a ich prínose pre zamestnanosť CS

Potreby cieľovej skupiny	Príležitosť pre SPACE
- potreba efektívnejšej dostupnosti informácií z oblasti možností pre zamestnateľnosť - potreba aktivít týkajúcich sa podporovaného zamestnávania - potreba asistencie v procese zamestnávania sa.	- vytvorenie podpornej siete - ponuka prehľadných a dostupných informácií pre CS - organizovanie aktivít zameraných na tému podporovaného zamestnávania - sprostredkovanie vhodného zamestnania pre CS

Tabuľka 10: Jav č. 4 - Nedostatočné prepojenie organizácií a inštitúcií pracujúcich s mladými ľuďmi

Potreby cieľovej skupiny	Príležitosť pre SPACE
- potreba dostupných informácií o ponuke aktivít jednotlivých inštitúcií - potreba koordinácie pri plánovaní aktivít a vzdelávacích programov - potreba širokej palety možností podpory a uplatnenia sa, ktoré sú nad rámec činnosti jednej organizácie	- zlepšiť informovanosť o činnosti organizácií a inštitúcií pracujúcich s CS - pravidelná komunikácia s ostatnými organizáciami pri plánovaní aktivít - organizovanie aktivít v spolupráci s inými organizáciami

Tabuľka 11: Jav č. 5 - Neefektívne informačné toky a ohrozenia vyplývajúce z informačno-komunikačných technológií, sociálnych sietí a médií

Potreby cieľovej skupiny	Príležitosť pre SPACE
- potreba získavania informácií - potreba overovania hodnovernosti informácií - potreba kritického zhodnotenie informácií - potreba jednoduchého prístupu k informáciám - potreba aktuálneho komunikačného jazyka	- diskusie o probléme - rozvoj kritického myslenia - nastaviť pravidelné stretnutia organizácií, inštitúcií, škôl

5. PRIORITNÉ OBLASTI V CENTRE PRÁCE S MLÁDEŽOU BREZNO

Prioritné oblasti vychádzajú z našich zistení, modelu centra a potenciálu zamestnancov centra.

- Prioritná oblasť č. 1 – Vytvorenie bezpečného miesta, bezpečných vzťahov, komunity, motivačných aktivít a programov.
- Prioritná oblasť č. 2 – Zvýšenie uplatniteľnosti CS na trhu práce v okrese Brezno pomocou kariérneho poradenstva a sieťovania zamestnávateľov.
- Prioritná oblasť č. 3 – Poskytovanie odborného poradenstva a podpory pri riešení životných situácií a zmien.
- Prioritná oblasť č. 4 – Sebarozvoj a sebarealizácia cieľovej skupiny prostredníctvom neformálneho vzdelávania, ktoré im umožnia lepšie začlenenie do spoločnosti.
- Prioritná oblasť č. 5 – Vytvorenie siete partnerských organizácií pracujúcich s CS.

6. EVALUÁCIA

Spôsoby vyhodnocovania naplňania akčného plánu:

- počet realizovaných aktivít (workshop, podujatie, stretnutie...),
- počet účastníkov (prieskum, rozhovor, dotazník....),
- fungovanie centra.

Klienti ktorým bude poskytované odborné, kariérne, psychologické poradenstvo a koučing budú evidovaní v databáze formou karty účastníka.

Naplňanie akčného plánu bude vyhodnocované štvrťročne, prostredníctvom situačného reportu na mesačnej báze.

7. ZÁVER

Dokument Stratégia a akčný plán Centra práce s mládežou SPACE Brezno bol vytvorený na základe potrieb projektu Overenia modelu centier práce s mládežou v BBSK. Vychádza z navrhovaného modelu centier práce s mládežou a cieľovej skupiny projektu. Je založený na východiskách regionálnej, národnej a európskej úrovne, ako aj analýze stavu a prostredia a tiež mapovaní potrieb cieľovej skupiny.

Stratégia a akčný plán centra sú základom našej doterajšej, súčasnej aj budúcej aktivity, pôsobnosti a napredovania. Obsah tohto dokumentu sa bude prispôsobovať na základe overenia modelu a akčného plánu v praxi, aby sa predišlo stagnácii a zabezpečila sa čo najvyššia úroveň služieb poskytovaných v rámci tohto projektu. Keďže je tento dokument stavebným pilierom našej práce, budeme z neho čerpať pri tvorbe plánu a harmonogramu centra, plánu aktivít centra, ale aj v akýchkoľvek ďalších fázach tvorby modelu Centra práce s mládežou SPACE Brezno.

Tento strategický plán je vypracovaný za účelom určenia konkrétnych cieľov a hodnotiacich nástrojov, ktoré nám pomôžu lepšie pracovať s mládežou.

8. PRÍLOHY

PRÍLOHA Č. 1: AKČNÝ PLÁN CENTRA PRÁCE S MLÁDEŽOU BREZNO

Hlavný cieľ 1: Vytvorenie bezpečného priestoru a komunity, priestor pre sebavyjadrenie, blízkosť a dôveru pre CS.				
Cieľová skupina	NEET, MRK, ženy - matky, žiaci ZŠ, študenti SŠ, migranti, partneri: organizácie, inštitúcie, zamestnávateľia			
Opatrenie 1.1	Bezpečný priestor spolubytia a prijatia CS: NEET, MRK, ženy - matky, žiaci ZŠ, študenti SŠ, migranti			
Cieľ opatrenia 1.1	Vytvorenie vzťahov a prostredia, kde sa CS bude cítiť bezpečne			
Merateľný ukazovateľ	Počet klientov			
Konečný stav	550			
Plán aktivít v opatrení 1.1				
Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Organizované aktivity: Tematické večery	3x/mesiac 2022-2023	organizácie		Počet účastníkov 250
Neorganizované aktivity: Klubovne, aktivity zamerané na rozvoj vzťahov	2x/týždeň 2022-2023			Počet účastníkov 250
Kontaktná práca (podporné, motivačné rozhovory)	Priebežne			Počet účastníkov 50
Opatrenie 1.2	Budovanie komunity, podpora aktivizmu a partnersiev: NEET, MRK, ženy - matky, žiaci ZŠ, študenti SŠ, migranti, organizácie, inštitúcie a aktéri			
Cieľ opatrenia 1.2	Podpora pozitívneho rozvoja komunít v regióne pre cieľovú skupinu			
Merateľný ukazovateľ	Počet účastníkov			
Konečný stav	200			
Plán aktivít v opatrení 1.2				

space
tu môžeš rásť

Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Aktivity zamerané na tvorbu a význam komunit	2x/mesiac 2022-2023			Počet účastníkov 80
Dobrovoľnícke aktivity	6x/rok 2022-2023			Počet účastníkov 40
Aktivity smerované k vytváraniu siete partnerov	2x/mesiac 2022-2023			Počet stretnutí 40
Aktivity v spolupráci s partnermi	6x/rok 2022-2023			Počet aktivít 7

Hlavný cieľ 2: Zvýšenie uplatniteľnosti CS na trhu práce v okrese Brezno

Cieľová skupina	<i>NEET, MRK, ženy - matky, žiaci ZŠ, študenti SŠ, migranti</i>
Opatrenie 2.1	Poskytovanie kariérového poradenstva a rozvoja zručností kariéry pre CS: <i>NEET, MRK, ženy - matky, žiaci ZŠ, študenti SŠ, migranti</i>
Cieľ opatrenia 2.1	Zvýšenie zamestnateľnosti, uplatniteľnosti na trhu práce a zmocňovanie klienta.
Merateľný ukazovateľ	Počet klientov, ktorým bolo poskytnuté poradenstvo Počet skupín NFV
Konečný stav	

Plán aktivít v opatrení 2.1

Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Kariérové poradenstvo	3x/týždeň			Počet klientov, 80
Rozvoj zručností kariéry	Podľa potreby			Program NFV 2 skupiny (min. 12 klientov)
Opatrenie 2.2	Zvýšenie uplatniteľnosti CS podporovaného zamestnávania: <i>osoby so zdravotným znevýhodnením (s uznanou invaliditou alebo neuznanou invaliditou, ale s dlhodobým zdravotným postihnutím)</i>			

Cieľ opatrenia 2.2	Realizácia aktivít prostredníctvom nástrojov podporovaného zamestnávania pre CS			
Merateľný ukazovateľ	Počet zamestnávateľov/ počet klientov			
Konečný stav	58			
Plán aktivít v opatrení 2.2				
Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Spolupráca so zamestnávateľmi	Podľa potrieb a možností 2022-2023			Počet zamestnávateľov 10
Aktivita v spolupráci so zamestnávateľmi	6x/rok 2022-2023	zamestnávatelia		Počet aktivít, 8
Opatrenie 2.3	Podporná sieť a sprostredkovanie informácií v oblasti podpory CS: NEET, MRK, ženy - matky, žiaci ZŠ, študenti SŠ, zdravotne znevýhodnení, migranti, partneri: organizácie, inštitúcie, zamestnávatelia			
Cieľ opatrenia 2.3	Získavať a sprostredkovať informácie o možnostiach, ponukách a trendoch v oblasti zamestnatel'nosti a vytváranie podpornej siete pre CS			
Merateľný ukazovateľ	Počet stretnutí / počet zapojených subjektov			
Konečný stav				
Plán aktivít v opatrení 2.3				
Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Informovanosť CS	Aktualizácia na mesačnej báze 2022-2023			
Stretnutia podpornej siete pre klientov	2x/mesiac	UPSVaR, RCK, zamestnávatelia, DSS, zariadenia sociálnych služieb		Počet stretnutí 30 Počet zapojených subjektov 10

Hlavný cieľ 3: Podpora a rozvoj pri riešení životných situácií a zmien

Cieľová skupina	<i>NEET, MRK, ženy - matky, žiaci ZŠ, študenti SŠ, migranti</i>
Opatrenie 3.1	Poskytovanie odborného poradenstva a podpory pre CS: <i>NEET, MRK, ženy - matky, žiaci ZŠ, študenti SŠ, migranti</i>
Cieľ opatrenia 3.1	Realizácia podpory a rozvoja pri riešení životných situácií a zmien
Merateľný ukazovateľ	Počet klientov
Konečný stav	100

Plán aktivít v opatrení 3.1

Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav
Odborné poradenstvo	Podľa potreby 2022-2023			Počet klientov, 20
Koučing	3x/týždeň 2022-2023			Počet klientov 60
Sieť podpory klienta	Priebežne			

Hlavný cieľ 4: Sebarozvoj a sebarealizácia cieľovej skupiny prostredníctvom neformálneho vzdelávania

Cieľová skupina	<i>NEET, MRK, ženy - matky, žiaci ZŠ, študenti SŠ, migranti</i>			
Opatrenie 4.1	Aktivity neformálneho vzdelávania pre CS: <i>NEET, MRK, ženy - matky, žiaci ZŠ, študenti SŠ, migranti</i>			
Cieľ opatrenia 4.1	Rozvoj životných zručností prostredníctvom aktivít neformálneho vzdelávania, umožňujúci jednoduchšie začlenenie CS do spoločnosti			
Merateľný ukazovateľ	Počet klientov			
Aktivita	Intenzita/ časové obdobie	Partner	Výška financií	Merateľný ukazovateľ, konečný stav

space
tu môžeš rásť

Aktivity zamerané na rozvoj digitálnych a technických zručností - Innolabb	2x/týždeň 2022-2023			Počet klientov, 120
Aktivity neformálneho vzdelávania	4x/mesiac 2022-2023			Počet klientov, 350
Program neformálneho vzdelávania	Podľa potreby			Skupiny (min 8 klientov) 6
Service learning	Podľa potreby			Skupiny 2

PRÍLOHA Č. 2: VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOV

Pohlavie

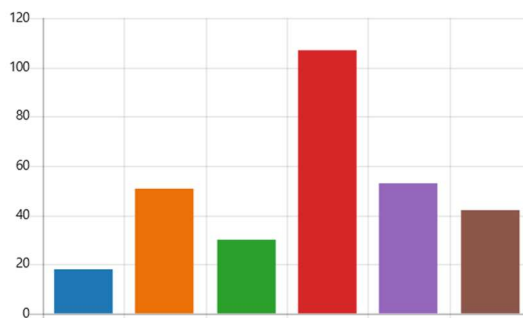
Z toho 55% boli ženy, 40% muži a 5% respondentov označilo inú odpoveď.

Vekové zloženie respondentov

29% zo všetkých respondentov malo menej ako 15 rokov, konkrétne jeden 12 ročný, 12 vo veku 13 rokov a 50 vo veku 14 rokov. Najviac respondentov (50%) bolo v kategórii 15 až 17 rokov – z toho 31 respondentov malo 15 rokov, 33 malo 16 rokov a 44 malo 17 rokov. V kategórii 18 až 20 bolo 16% respondentov z toho 18 ročných 25, 19 ročných 10 a jeden 20 ročný. Nad 20 to boli 3% respondentov a 2% vek neuviedli.

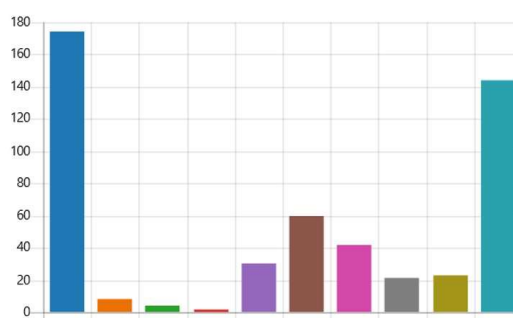
Čo býva najčastejšou prekážkou, prečo činnosti, ktoré ti spôsobujú radosť nerobíš?

neviem, kto ich ponúka	18
nemám priestor, kde ich robiť	51
činnosti sú platené	30
nemám čas	107
nemám nikoho, kto by ich rob...	53
Iné	42

Kde získavaš informácie o možnostiach aktívne využívať svoj voľný čas?

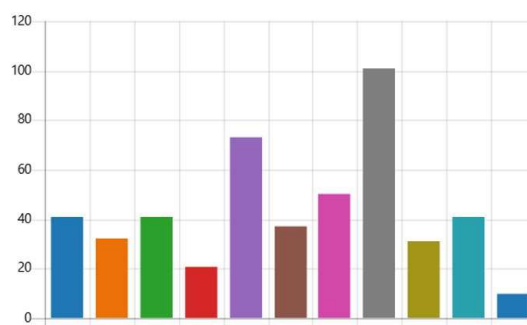
priatelia kamaráti, známi	174
informačný portál mesta	8
web mládežníckych organizácií	4
pracovník z mládežníckych org...	2
internetová stránka organizáci...	30
škola – leták, plagát, info tabuľa	60
učiteľ, zamestnanec zo školy	42
diskusia, workshopy, festivaly, ...	21
leták, plagát mimo školy	23
sociálne siete	144

Z odpovedí na otázku vyplýva, že z internetových stránok organizácií a letákov mimo školy mladí čerpajú informácie minimálne. Preto najväčšiu pozornosť bude potrebné venovať propagácii centra prostredníctvom sociálnych sietí a letákov umiestnených v škole.

Ktorú z digitálnych a technických zručností by si si chcel/a rozvíjať?

3D tlač a modelovanie	41
Robotika	32
Programovanie a programova...	41
Výroba prototypov	21
Grafický dizajn	73
Tvorba webových stránok	37
Virtuálna realita	50
Tvorba fotiek a videí	101
Zvukové inžinierstvo (práca so...	31
Žiadna	41
Iné	10

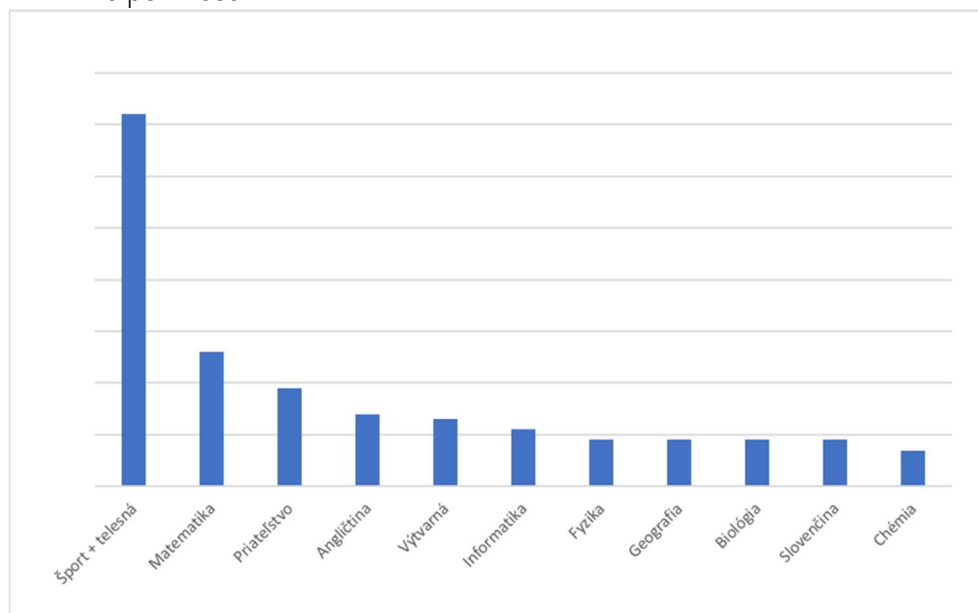

V čom si prirodzene dobrý, čo ti ide s ľahkosťou v škole?

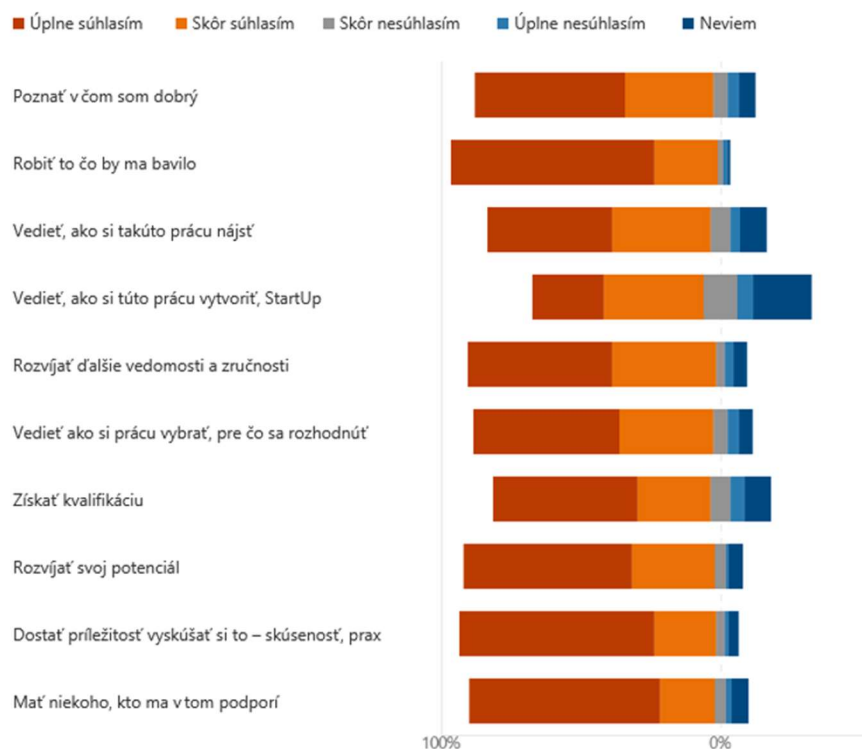
Medzi najčastejšiu odpoveď patrilo šport a telesná výchova. Ďalej to bola matematika a tretia najviac zastúpená odpoveď bola priateľstvo/priateľskosť resp. interakcia, komunikácia so spolužiakmi. Ďalšie predmety zoradené podľa výskytu v odpovediach od najčastejších: angličtina, výtvarná výchova, informatika a PC zručnosti, fyzika, geografia, biológia, slovenský jazyk, chémia.

Ďalšie odpovede (nezoradené podľa počtu výskytu v odpovediach):

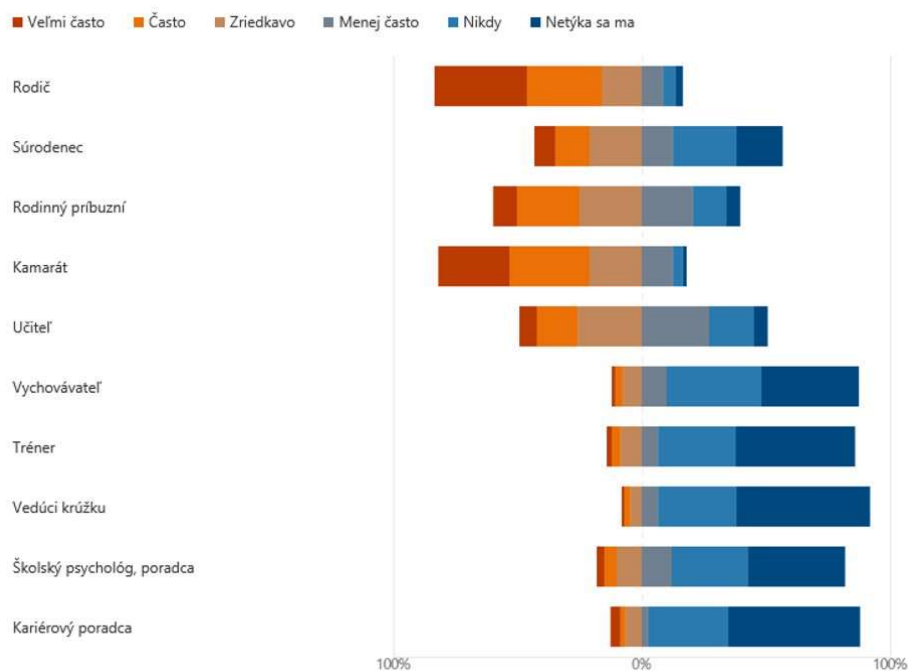
- športy – futbal, volejbal, lyžovanie;
- porozumieť iným ľuďom;
- umelecké, tvorivé činnosti – kreslenie, výroba dekorácií;
- trpezlivosť.

Čo by si v tomto období k snu o tvojej vytúženej práci potreboval?

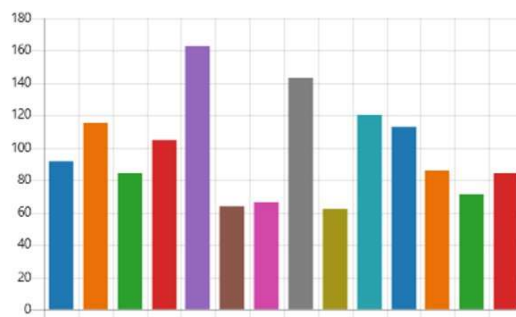

S kým sa radíš o výbere školy, alebo rozprávaš o tvojom budúcom povolaní?

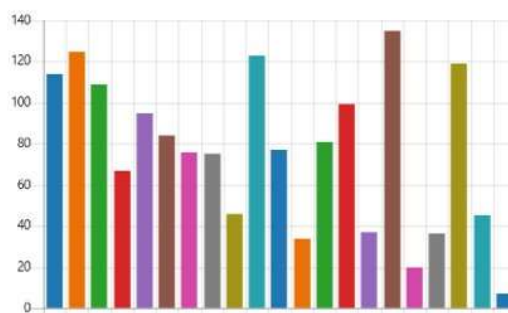
Ktoré z potrieb považuješ v tvojom živote za dôležité, ktoré potrebuješ mať naplnené, aby si sa cítil/la spokojný/spokojná?

Priestor na sebarealizáciu	92
Spoznanie nových ľudí	115
Učenie sa	84
Vytváranie priateľstiev	105
Zábavu	163
Pomoc pri riešení problémov	64
Získavanie informácií	66
Priestor na oddych	143
Tvorivé prostredie	62
Sloboda vyjadrenia	120
Trávenie času s rodinou	113
Pomoc druhým	86
Byť ocenený	71
Mať silné, adrenalínové zážitky	84

Ktoré zručnosti, by si chcel/a rozvíjať?

vedieť sa učiť	114
vedieť sa rozhodovať	125
riešenie problémov	109
kritické myslenie	67
poznať sám seba	95
vedieť o sebe rozprávať	84
stanovovanie cieľov	76
plánovanie a organizovanie	75
rozumné hospodárenie so zdr...	46
komunikácia	123
spolupráca	77
prijímanie odlišností	34
riešenie konfliktov	81
zvládanie emócií	99
voľcovstvo	37
zvládanie stresu	135
zodpovedné občianstvo	20
rozvíjanie komunity	36
zdravý životný štýl	119
osobná bezpečnosť	45
Iné	7

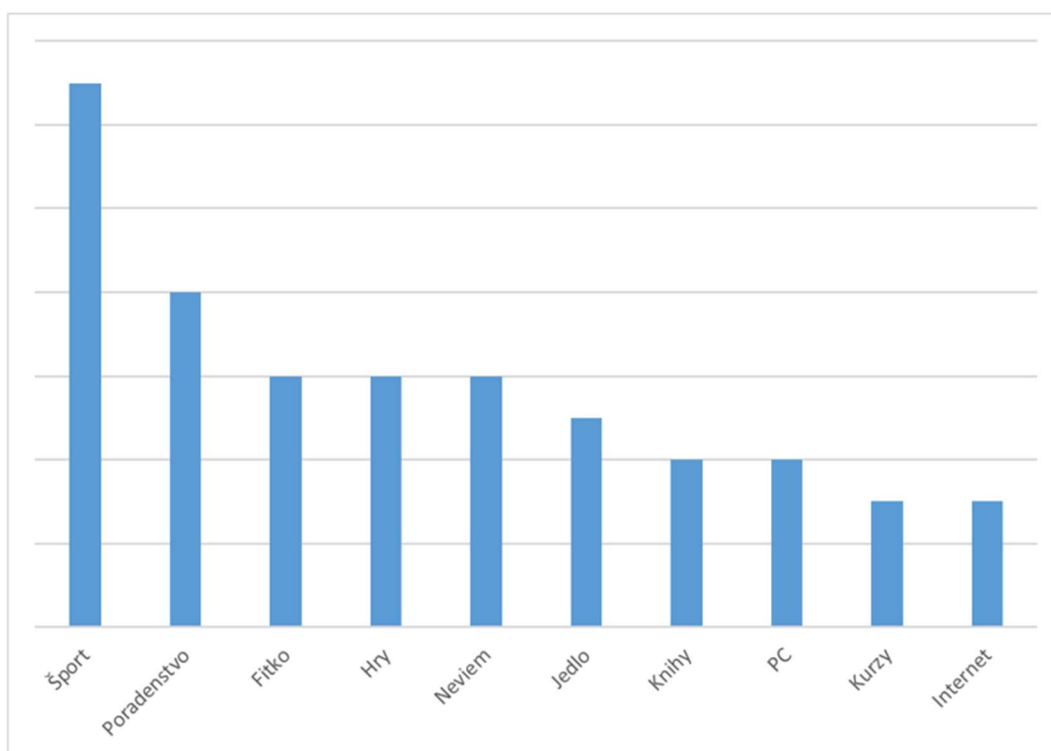

space
tu môžeš rásť

Keby si mal možnosť vytvoriť centrum pre mladých, čo by tam nemalo chýbať?

Medzi najčastejšie odpovede patrili športové aktivity, poradenské aktivity, hry, jedlo, knihy, PC a internet a kurzy na rôzne témy. Podrobnejšie:

- Vybavenie pre športové aktivity – fitness centrum
- Prijemná atmosféra, oddychová zóna
- Individuálne poradenstvo, kariérne poradenstvo, terapeutická miestnosť, psychológ – zdôverenie sa so svojimi problémami; „keď ľudia nevedia, čo ich baví, aby im to ľudia v centre pomohli nájsť“
- Technické vybavenie – moderné vybavenie, počítače, elektronika, robotika, fotoateliér
- Umelecké činnosti, rozvíjanie tvorivosti - výtvarný ateliér, hudobná sála
- Knižnica

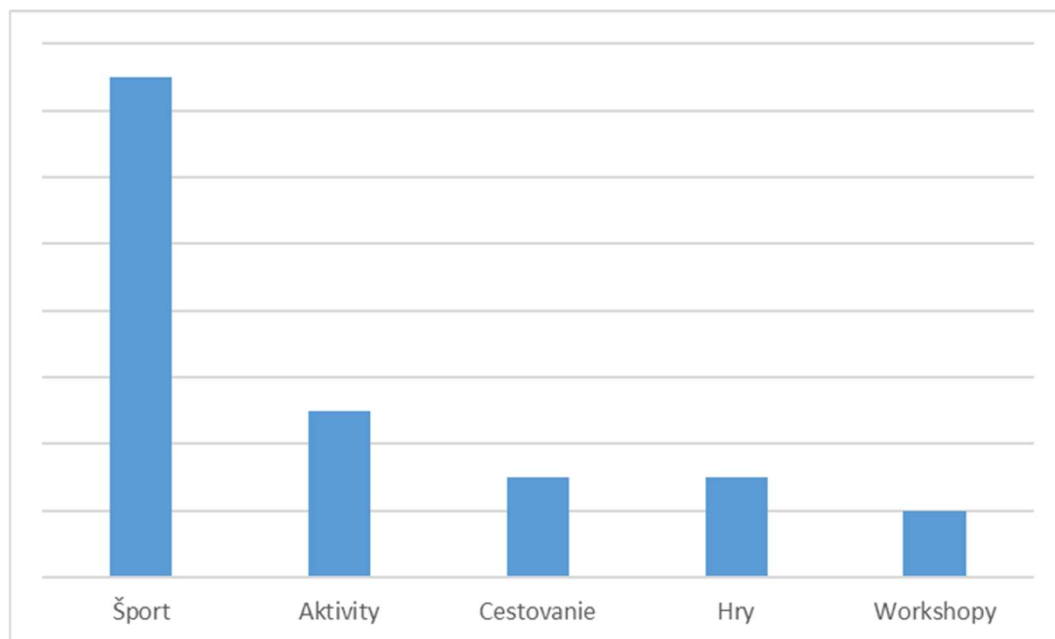

space
tu môžeš rásť

Keby si mal možnosť vytvoriť centrum pre mladých, čo by malo ponúkať – aktivity, podujatia, informácie:

Medzi najčastejšie odpovede patrili športové aktivity, cestovanie, hry – spoločenské, stolné, prednášky a workshopy s rôznou tematikou. Konkrétnejšie išlo napr. o:

- Priestor na vyjadrenie, zlepšenie komunikačných zručností, diskusný krúžok
- Prednášky a workshopy na témy: sebarealizácia, kreativita, odbúranie stresu, osobný rozvoj
- Vzájomná spolupráca na rôznych projektoch, spoznanie sa navzájom
- Odreagovanie, zábava, oddych
- Súťaže, olympiády, turnaje – vedomostné, v počítačových hrách, pohybové
- Učenie sa inovatívnymi formami
- Športové aktivity – posilňovňa, ping-pong, kalčeto
- Cestovanie – spoznávanie okolitých miest
- Umelecké činnosti – vytváranie vlastného oblečenia, koncerty
- Priestor na čítanie, knižnica

Keby si mal možnosť vytvoriť centrum pre mladých, koho by si tam chcel stretávať?

Medzi najčastejšie odpovede patrili:

- mladých ľudí;
- priateľov, kamarátov, rovesníkov;
- ľudí, ktorí chcú na sebe pracovať, ktorí by boli motiváciou;
- inšpiratívnych ľudí;
- ľudí so spoločnými záujmami.

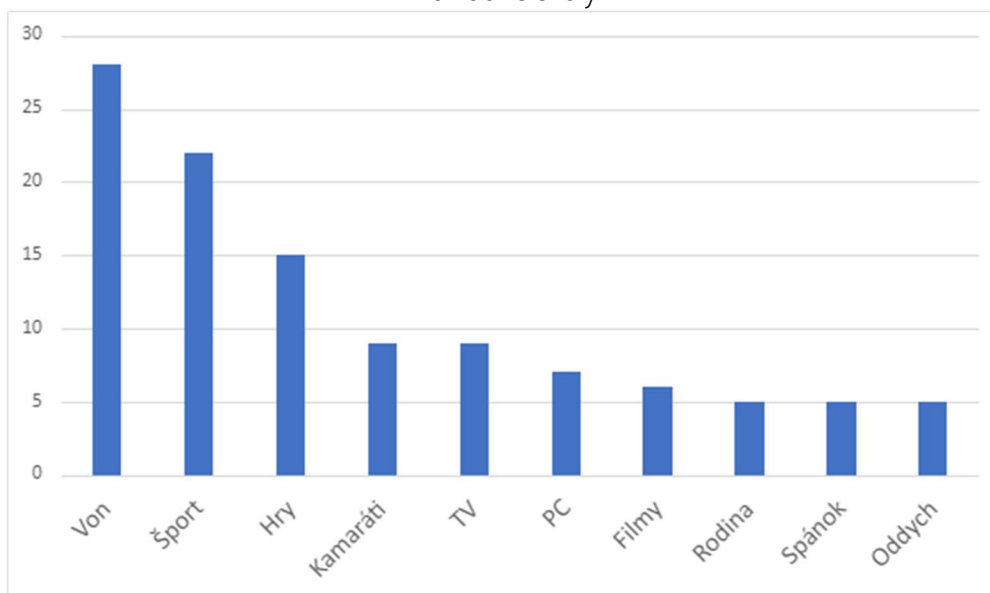
space
tu môžeš rásť

PRÍLOHA Č.3: VYHODNOTENIE FOKUSOVÝCH SKUPÍN

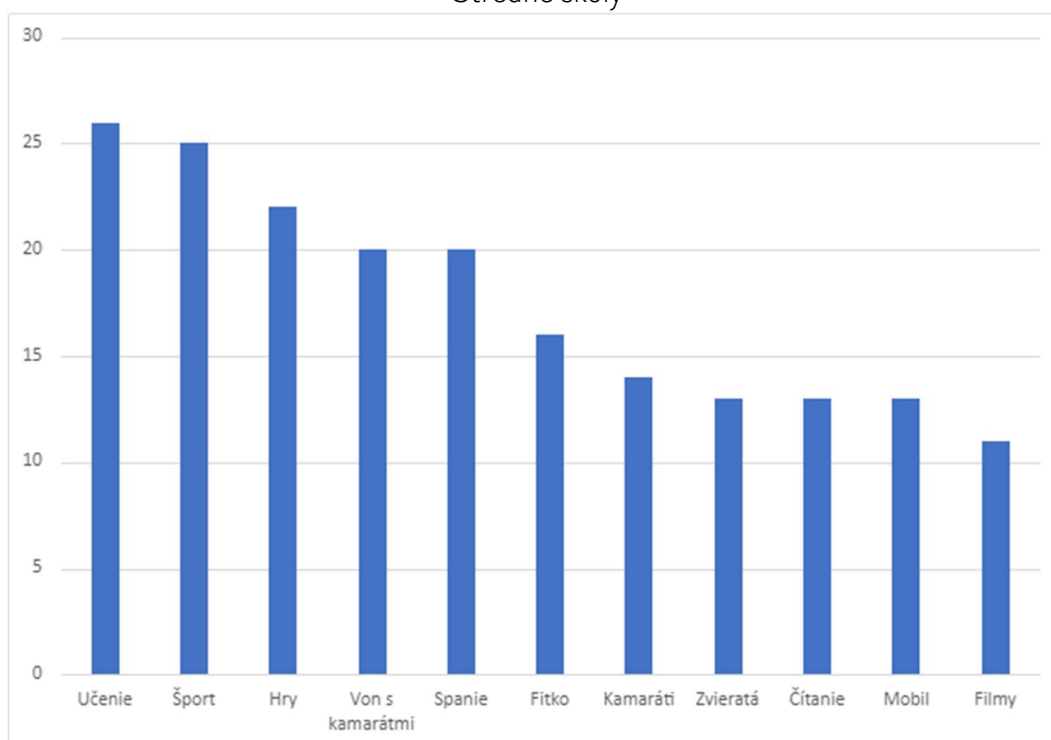
Otázky:

Čo najčastejšie robíš, čomu sa venuješ vo voľnom čase? Napíš aspoň 3 činnosti.

Základné školy

Stredné školy

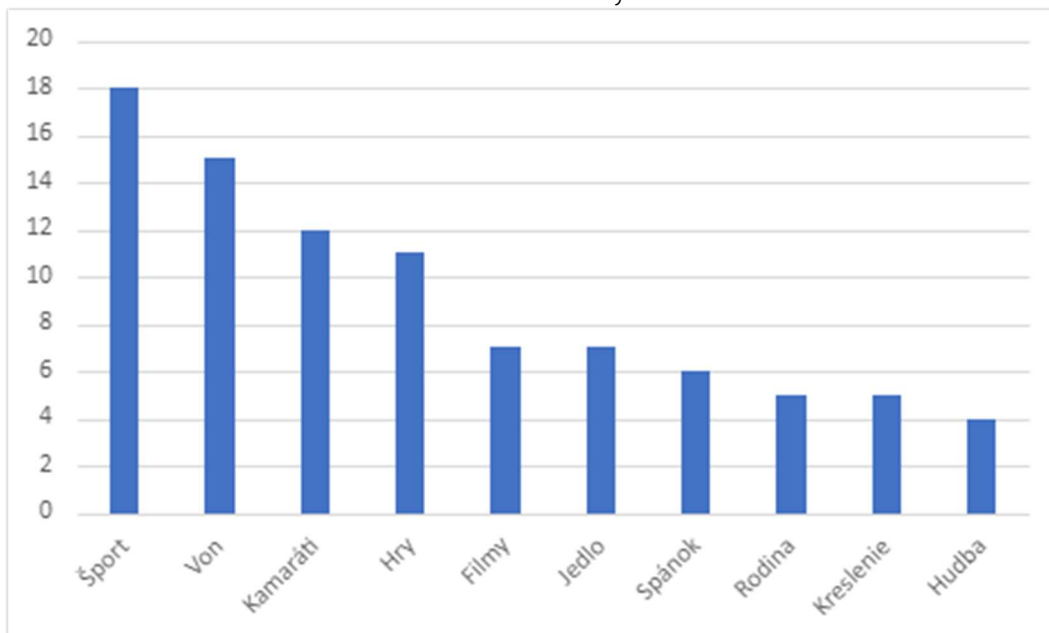

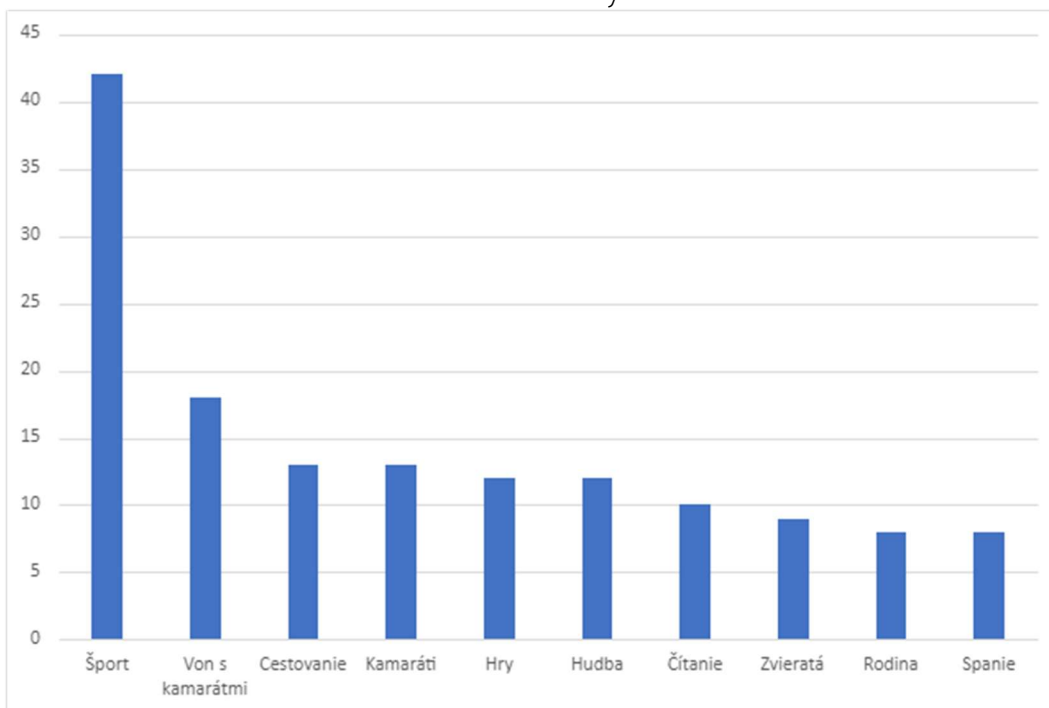
space
tu môžeš rásť

Aké činnosti ti spôsobujú radosť? Vymenuj 3 činnosti, pri ktorých pociťuješ radosť.

Základné školy

Stredné školy

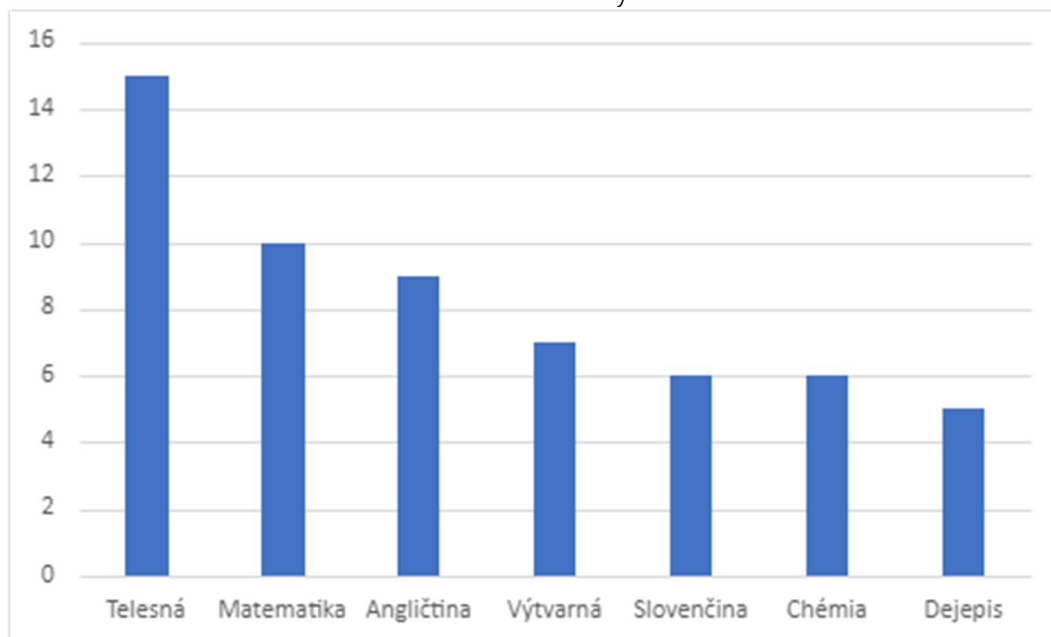

space
tu môžeš rásť

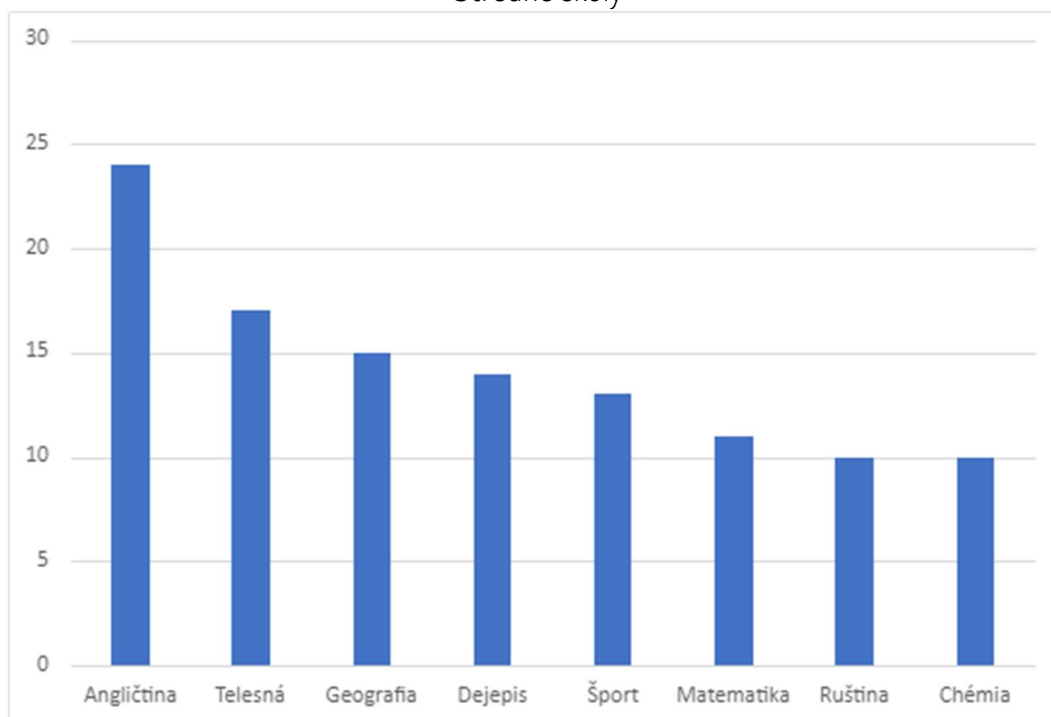
V čom si prirodzene dobrý, čo ti ide v škole s ľahkosťou?

V rámci otázky sme sa pýtali aj na činnosti, v ktorých by sa mladí chceli zlepšiť. Medzi odpoveďami sa opakovala komunikácia, učenie sa a rôzne športy. Zo školských predmetov to boli cudzie jazyky (nemčina), matematika, slovenčina a fyzika.

Základné školy

Stredné školy

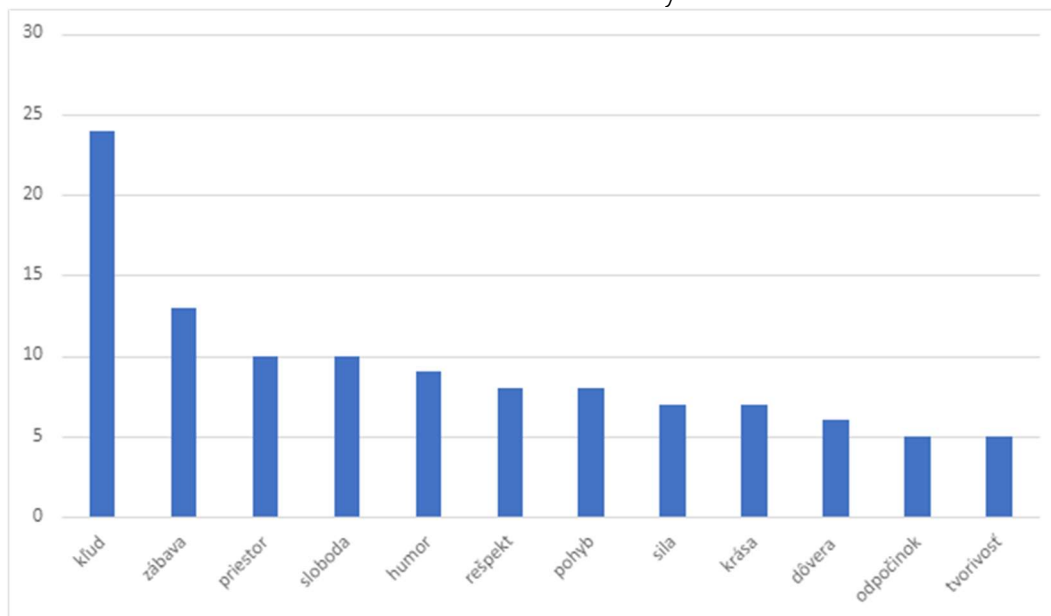

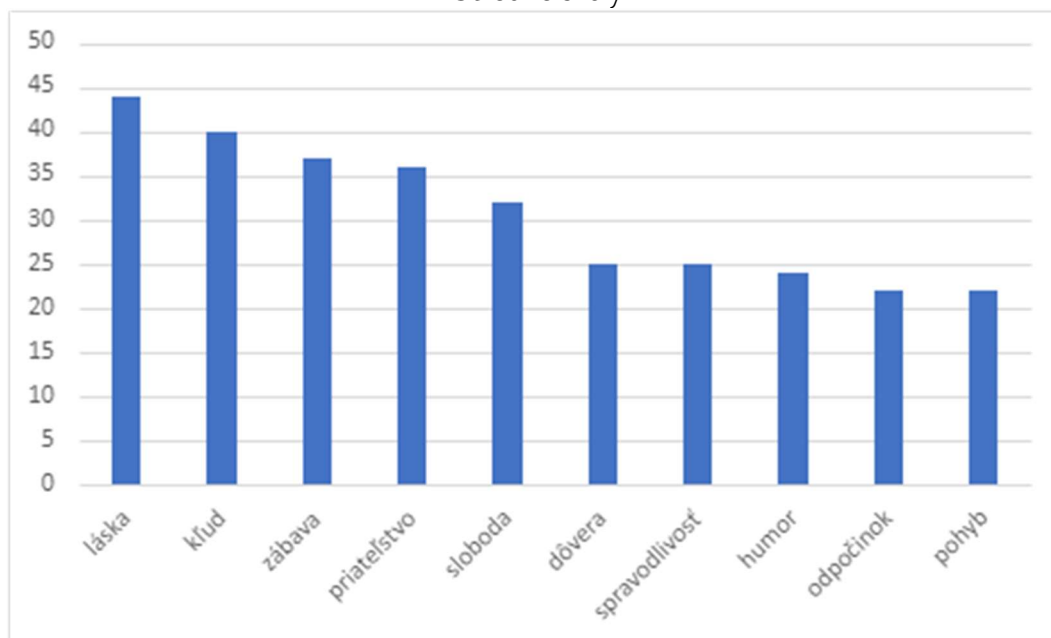
space
tu môžeš rásť

Vyber alebo doplň 5 potrieb, ktoré považuješ v tvojom živote za dôležité. Ktoré potrebuješ mať naplnené, aby si sa cítil v poriadku (spokojný)?

Základné školy

Stredné školy

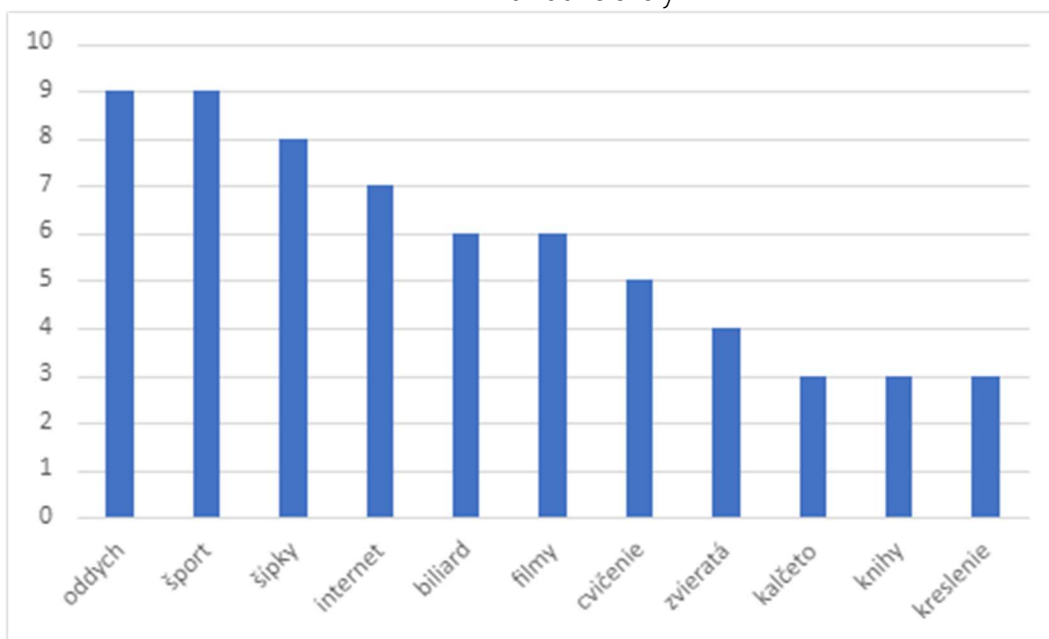

space
tu môžeš rásť

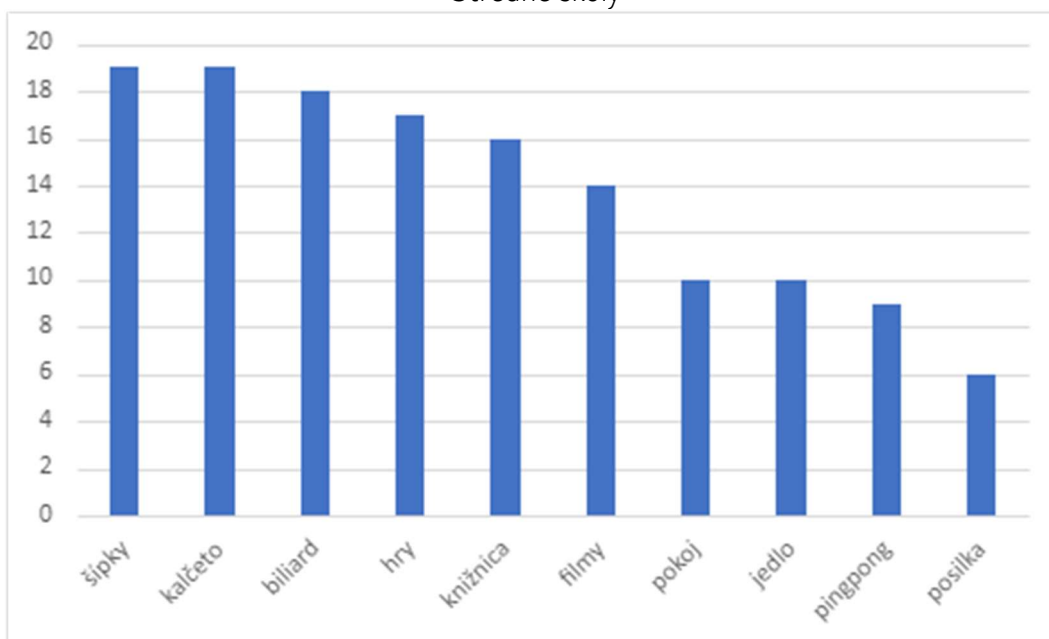
Sme tu hlavne preto, lebo vy ste tí, ktorí by si mali vytvoriť svoje centrum. Čo by malo ponúkať (napr.: priestor na štúdium, šípky, kalčeto)? Kedy by malo byť otvorené (kedy by si ty tam mohol/la prísť)?

Niektoré z odpovedí: filmový večer; priestor, kde by sme nemuseli mať rúška; bufet; jedlo; snacky; kurzy varenia a pečenia; spoznávanie nových ľudí; ale aj spoznať sa lepšie medzi sebou (spolužiaci).

Základné školy

Stredné školy

Chceli by ste byť súčasťou centra, prišli by ste?

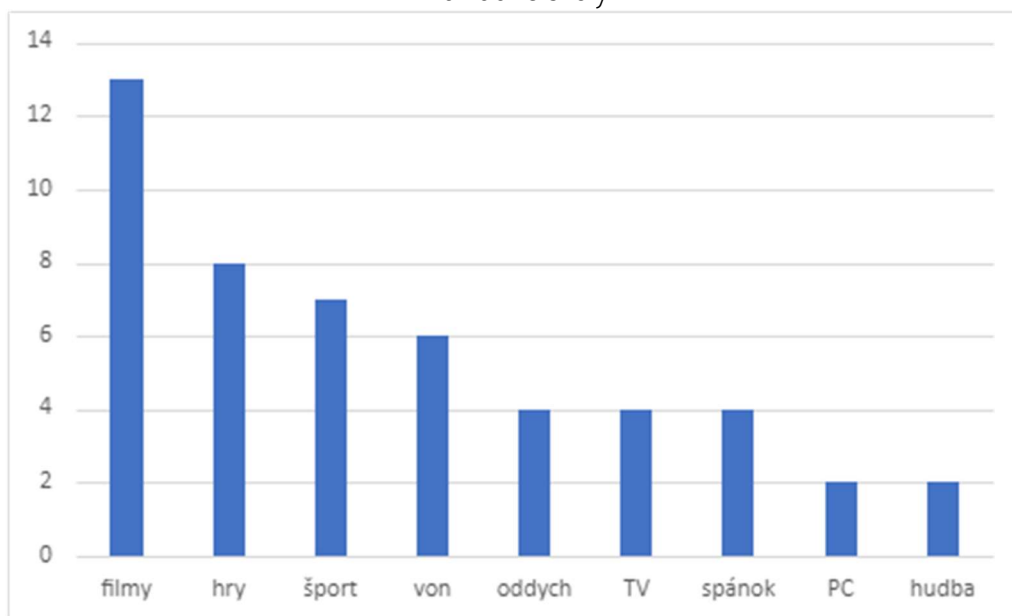
space
tu môžeš rásť

Väčšinou sme sa stretli s pozitívnymi ohlasmi. V prípade, že by sme zrealizovali aspoň časť z toho, čo účastníci fokusových skupín spomenuli, prišli by sa do centra pozrieť.

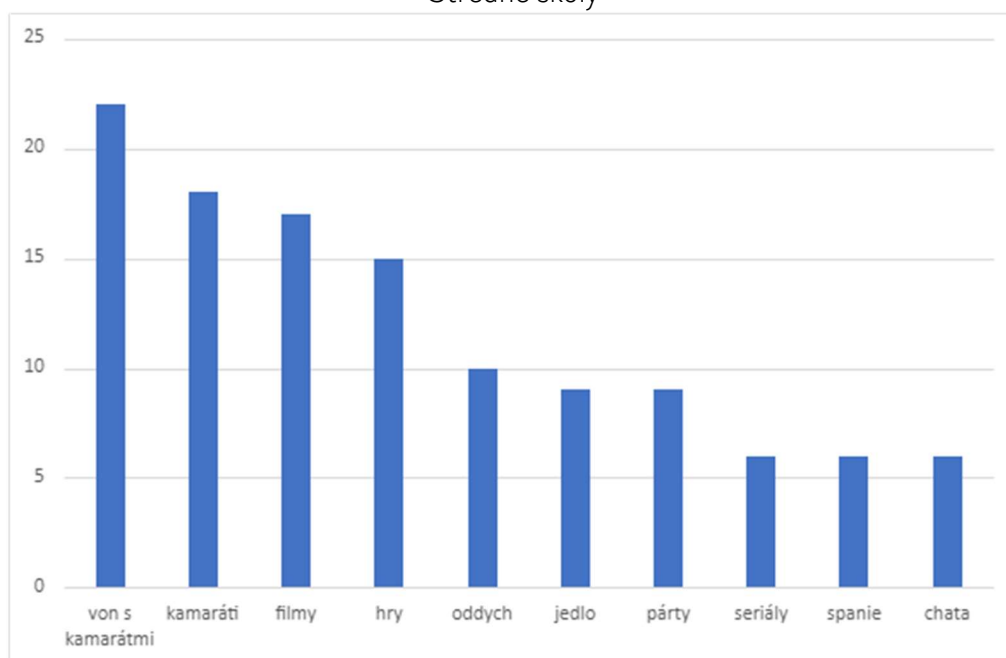
Predstav si, že v piatok večer robíš, čo chceš. Ako by si tento čas využil?

Niektoré z odpovedí: ukázať aký máme talent

Základné školy

Stredné školy

PRÍLOHA Č.4: MOŽNOSTI ZACHYTENIA A IDENTIFIKOVANIA CIEĽOVÝCH SKUPÍN PROJEKTU V OKRESE CENTRA

<i>Cieľová skupina</i>	<i>V okrese centra je dostatočne zachytená prácou s touto skupinou.</i> <i>1- úplne súhlasím, 2- skôr súhlasím, 3- neviem, 4- skôr nesúhlasím, 5- úplne nesúhlasím</i>	<i>V okrese centra je reálne zachytiť túto skupinu a pracovať s ňou.</i> <i>1- úplne súhlasím, 2- skôr súhlasím, 3- neviem, 4- skôr nesúhlasím, 5- úplne nesúhlasím</i>	<i>Informácie a zdroje, ktoré vám pomohli odpovedať na škálové otázky. Napr. odkiaľ sme čerpali info (aj pokiaľ nebol zistený počet, či nejaká info o skupine kde sme hľadali).</i>
Ženy- matky, ktoré neboli nikdy aktívne na trhu práce z dôvodu materskej, rodičovskej dovolenky	4	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Ženy- matky bez ukončeného vzdelania	4	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Jednorodičia	4	3	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami

Ženy - viac ako 12 mesiacov nezamestnané	4	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
MRK - nemajú ukončené vzdelanie	2	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
MRK - dlhodobo nezamestnaní	2	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
MRK - generačná chudoba	4	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
MRK - znevýhodnené životné podmienky (ekonomické, sociálne, bytové, segregácia)	4	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
MRK - s výchovnými poruchami	2	4	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
MRK - so sociálno-patologickými problémami	3	4	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Súčasní klienti Centier pre deti a rodiny	2	1	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Bývalí klienti Centier pre deti a rodiny	4	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami

space
tu môžeš rásť

Zdravotne postihnutí - telesné a mentálne postihnutie	2	4	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Osoby , ktoré potrebujú starostlivosť	3	4	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Žiaci ZŠ predčasne ukončená školská dochádzka	2	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Žiaci ZŠ so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	2	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Žiaci ZŠ s poruchami správania	4	3	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Žiaci ZŠ zdravotne, sociálne, ekonomicky znevýhodnení	2	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Žiaci ZŠ končiace ročníky 9. ročník ZŠ	2	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Žiaci ZŠ nerozhodnutí- tí ktorí nevedia čo chcú	4	1	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami

Žiaci SŠ ukončená školská dochádzka	4	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Žiaci SŠ so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami	2	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Žiaci SŠ s poruchami správania	4	3	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Žiaci SŠ zdravotne, sociálne, ekonomicky znevýhodnení	2	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Žiaci SŠ 4/5 ročník SŠ	2	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Absolventi SŠ a gymnázií	4	2	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Žiaci SŠ nerozhodnutí- tí ktorí nevedia čo chcú	4	1	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Migranti	4	3	Kontakt s organizáciami, ktoré sme oslovili pri tvorbe analýzy prostredia a stavu za účelom zisťovania formy a rozsahu pomoci migrantom
Ohrození mladí - drogový závislí a iné závislosti	4	5	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami

space
tu môžeš rásť

Ohrození mladí - bezdomovci	4	3	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami
Ohrození mladí - so sociálno- patologickými javmi (kriminalita a iné rizikové správanie)	4	5	Analýza prostredia a stavu - osobné stretnutia s organizáciami